

Brussel, 3.9.2025
COM(2025) 599 final

2025/0264 (CNS)

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

tot wijziging van Besluit (EU) 2021/1764 inzake de associatie van de landen en gebieden overzee met de Europese Unie, met inbegrip van de betrekkingen tussen de Europese Unie enerzijds en Groenland en het Koninkrijk Denemarken anderzijds

{SWD(2025) 625 final} - {SWD(2025) 626 final}

TOELICHTING

1. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

Motivering en doel van het voorstel

Dit voorstel wordt gepresenteerd in het kader van het meerjarig financieel kader (MFK) 2028-2034. In de mededeling “Een dynamische EU-begroting voor de prioriteiten van de toekomst — het meerjarig financieel kader 2028-2034”¹ wordt de politieke ambitie geformuleerd om de komende tien jaar de prioriteiten van de Unie te verwezenlijken en tegelijkertijd krachtig en eensgezind op te treden op het wereldtoneel.

Een van die prioriteiten is het intensiveren van de steun in het kader van het Besluit van de Raad inzake de associatie van de landen en gebieden overzee met de Europese Unie, met inbegrip van de betrekkingen tussen de Europese Unie enerzijds en Groenland en het Koninkrijk Denemarken anderzijds (Besluit betreffende de LGO-associatie, met inbegrip van Groenland — Decision on Overseas Association, including Greenland (DOAG)²), dat de Commissie voorstelt te wijzigen (zie hieronder).

De dertien landen en gebieden overzee (LGO) van de Europese Unie (EU)³ zijn allemaal eilanden⁴ en liggen in het Arctisch gebied, de Atlantische Oceaan, het Caribisch gebied, de Indische Oceaan en de Stille Oceaan⁵. Zij hebben een gezamenlijke bevolking van circa een miljoen inwoners. Al deze landen en gebieden hebben hun exclusieve economische zones (EEZ) die gezamenlijk de grootste EEZ ter wereld vormen en meer dan 15 miljoen vierkante kilometer bestrijken.

De LGO zijn geassocieerd met de EU en grondwettelijk verbonden met Denemarken (Groenland), Frankrijk (zes LGO) en Nederland (zes LGO), waarvan zij als niet-soevereine landen of gebieden in verschillende mate afhankelijk zijn. De meeste LGO genieten ruime autonomie op gebieden als economische zaken, volksgezondheid, binnenlandse zaken en douane. Voor defensie en buitenlandse zaken zijn over het algemeen de respectieve EU-lidstaten bevoegd.

De LGO maken deel uit van de EU-lidstaten waarmee zij banden hebben, maar niet van de EU (in tegenstelling tot de ultraperifere gebieden van de EU⁶). Ondanks dat zij geen deel uitmaken van de EU, kunnen zij toch niet als derde landen worden beschouwd⁷ (zie ook hieronder).

Zij maken geen deel uit van de interne markt en het Schengengebied, en zijn niet gebonden door het EU-*acquis*. Zij zijn onderworpen aan hun eigen wetgeving, overeenkomstig de respectieve bevoegdheidsverdeling met hun EU-lidstaten. De burgers van de LGO zijn echter

---

¹ COM/2025/570

² Besluit (EU) 2021/1764 van de Raad van 5 oktober 2021

³ Na de terugtrekking van het VK uit de EU op 31 januari 2020 hebben twaalf LGO van het Verenigd Koninkrijk de associatie met de EU verlaten.

⁴ Met uitzondering van Adélieland, een van de districten van de Franse Zuidelijke en Zuidpoolgebieden (FSAL/TAAF), dat deel uitmaakt van het Antarctisch gebied.

⁵ Atlantische Oceaan: Saint Pierre en Miquelon (FR); Indische Oceaan: Franse Zuidelijke en Zuidpoolgebieden — FSAL/TAAF (FR); Arctisch gebied: Groenland (DK); Caribisch gebied: Aruba, Bonaire, Curaçao, Saba, Sint-Eustatius, Sint-Maarten (alle zes NL) en Saint Barthélemy (FR); Stille Zuidzee: Frans-Polynesië, Nieuw-Caledonië, Wallis en Futuna (FR).

⁶ De ultraperifere gebieden van de EU (negen eilanden), die banden hebben met Frankrijk, Spanje en Portugal, maken integraal deel uit van de EU: Guadeloupe, Frans-Guyana, Réunion, Martinique, Mayotte en Saint-Martin (Frankrijk), de Azoren en Madeira (Portugal) en de Canarische Eilanden (Spanje).

⁷ Het associatiepartnerschap tussen de LGO en de EU komt voort uit het Verdrag van Rome (1957) en is verankerd in de artikelen 198 tot en met 204 van deel IV van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

EU-burgers (via hun burgerschap van de EU-lidstaten waarmee zij banden hebben) en hebben in de hele EU volledige burgerrechten⁸.

Het huidige rechtskader is vastgesteld bij het Besluit betreffende de LGO-associatie, met inbegrip van Groenland (DOAG)⁹. Het biedt één rechtsgrondslag voor alle LGO, met een specifiek begrotingshoofdstuk.

Bij DOAG worden het eerdere Groenlandbesluit¹⁰ en het laatste besluit betreffende de associatie van de landen en gebieden overzee (LGO-besluit)¹¹ samengevoegd als onderdeel van de vereenvoudigingsinspanningen in het kader van het MFK 2021-2027, waarmee wordt beoogd het aantal externe financieringsinstrumenten te verminderen en hun structuur en prestaties te stroomlijnen. Deze samenvoeging werd ook gedreven door het einde van de levenscyclus van het Europees Ontwikkelingsfonds (EOF), dat financiering verstrekte aan alle LGO behalve Groenland (voor de bilaterale middelen). Groenland heeft een specifieke positie binnen DOAG, met name vanwege zijn historische banden met de EU¹² en het unieke karakter van het partnerschap.

DOAG is gebaseerd op drie pijlers: dialoog, handel en financiële samenwerking. Het verschaft een institutioneel kader voor het partnerschap waarin unilaterale handelspreferenties worden gespecificeerd en regels worden vastgesteld voor een doeltreffende programmavitvoering om de doelstellingen van het partnerschap te verwezenlijken.

In tegenstelling tot “NDICI — Europa in de wereld”¹³, waarbij een financieringsinstrument (2021-2027) werd opgezet, is DOAG een besluit van de Raad waarbij i) een associatie van de LGO met de Unie overeenkomstig de bepalingen van het Verdrag en ii) een financieringsprogramma voor deze associatie wordt vastgesteld. Daarom is DOAG een van de weinige basishandelingen in het kader van het externe optreden van de EU zonder vervalclausule die is gekoppeld aan de duur van het MFK (behalve voor het financieringsprogramma).

Voor “NDICI — Europa in de wereld” en DOAG gelden verschillende wetgevingsprocedures: respectievelijk de gewone wetgevingsprocedure en de bijzondere wetgevingsprocedure¹⁴.

Daarom konden NDICI en DOAG tijdens het MFK 2021-2027 niet als één pakket worden samengevoegd en vastgesteld. Dezelfde aanpak zal worden gehanteerd voor het MFK 2028-2034: het wetgevingsvoorstel voor het EU-partnerschap met de LGO zal vanwege het bijzondere juridische karakter ervan los blijven staan van “Europa in de wereld”¹⁵.

---

⁸ Burgers van LGO, met uitzondering van degenen die permanent in Groenland verblijven, hebben het recht om te stemmen bij de verkiezingen voor het Europees Parlement.

⁹ Zie voetnoot 2.

¹⁰ Besluit 2014/137/EU van de Raad van 14 maart 2014 (gefinancierd in het kader van de EU-begroting).

¹¹ Besluit 2013/755/EU van de Raad van 25 november 2013 (gefinancierd in het kader van het EOF, via rechtstreekse bijdragen van de EU-lidstaten).

¹² Groenland trad in 1973 toe tot de Europese Economische Gemeenschap via het lidmaatschap van Denemarken, maar trok zich in 1985 (na een referendum) terug nadat het zelfbestuur verkreeg.

¹³ Verordening (EU) 2021/947 van het Europees Parlement en de Raad van 9 juni 2021 tot vaststelling van het instrument voor nabuurschapsbeleid, ontwikkeling en internationale samenwerking — Europa in de wereld, tot wijziging en intrekking van Besluit nr. 466/2014/EU van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Verordening (EU) 2017/1601 van het Europees Parlement en de Raad en Verordening (EG, Euratom) nr. 480/2009 van de Raad (PB L 209 van 14.6.2021, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj>).

¹⁴ De Raad treedt op met eenparigheid van stemmen op voorstel van de Commissie en na raadpleging van het Europees Parlement (artikel 203 VWEU).

¹⁵ Zie voetnoot 13.

Uit de evaluaties en andere beschikbare gegevens blijkt dat het doel, de doelstellingen, het institutionele kader van de associatie en de daarin opgenomen terreinen van samenwerking, alsook de handelsbepalingen van het partnerschap zoals beschreven in DOAG, grotendeels nog steeds relevant en geschikt voor het beoogde doel zijn, en dat de Unie ermee een duidelijke bijdrage levert aan de onderliggende beleidsdoelstellingen. Met het oog op de vervalclausule moet het financieringsprogramma voor de associatie, met inbegrip van de financiële middelen en uitvoeringsmodaliteiten, echter opnieuw worden gepresenteerd.

In dit verband wordt voorgesteld DOAG in het kader van het komende MFK te wijzigen. Deze wijziging zal gericht zijn op het financieringsprogramma en bepaalde andere DOAG-bepalingen en tot doel hebben de strategische dimensie verder te ontwikkelen en een grotere impact te waarborgen, en tegelijkertijd de doelstellingen van het EU-LGO-partnerschap te verwezenlijken.

Verenigbaarheid met bestaande bepalingen op het beleidsterrein

Het associatiepartnerschap tussen de LGO en de EU komt voort uit het Verdrag van Rome (1957) en is verankerd in de artikelen 198 tot en met 204 van deel IV van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU). De huidige voorschriften en procedures van de associatie tussen de EU en de LGO zijn vastgelegd in het Besluit betreffende de LGO-associatie, met inbegrip van Groenland (DOAG), dat geen einddatum heeft die gekoppeld is aan de looptijd van het MFK (behalve voor het financieringsprogramma 2021-2027).

Het partnerschap met de LGO wordt ook genoemd in de EU-strategie voor samenwerking in de Indo-Pacifische regio¹⁶, het EU-beleid inzake het noordpoolgebied “Een sterker engagement van de EU voor een vreedzaam, duurzaam en welvend noordpoolgebied”¹⁷ en de agenda voor de betrekkingen van de EU met Latijns-Amerika en het Caribisch gebied van 2023¹⁸. Daarnaast wordt in de Overeenkomst van Samoa¹⁹ het geostrategische belang van de LGO voor de samenwerking met staten in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan (ACS-staten) in aanmerking genomen en wordt voorzien in een waarnemersstatus voor LGO in gezamenlijke instellingen die zijn opgericht in het kader van de regionale protocollen. De LGO worden ook genoemd in de mededeling over de ultraperifere gebieden van de EU²⁰.

Dit toegenomen strategische belang komt wederom tot uiting in het gewijzigde DOAG, dat de LGO en hun behoeften op het gebied van duurzame ontwikkeling integreert in het antwoord van de EU op mondiale uitdagingen. Door aandacht te besteden aan de bevordering van een groene en blauwe economie, aanpassing aan en beperking van de klimaatverandering, rampenrisicovermindering, een beveiligde en betrouwbare digitale connectiviteit, onderwijs, voedselzekerheid, toerisme en creatieve industrieën zal het gewijzigde DOAG een voortdurende nauwe afstemming waarborgen op belangrijke internationale kaders, waaronder de Overeenkomst van Parijs inzake klimaatverandering²¹, de Agenda 2030 voor duurzame

---

¹⁶ JOIN (2021) 24 van 16 september 2021.

¹⁷ JOIN (2021) 27 van 13 oktober 2021.

¹⁸ JOIN (2023) 17 van 7 juni 2023.

¹⁹ Partnerschapsovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de leden van de Organisatie van staten in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan, anderzijds (PB L, 2023/2862, 28.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_international/2023/2862/oj).

²⁰ COM(2022) 198 van 3 mei 2022.

²¹ Besluit (EU) 2016/1841 van de Raad van 5 oktober 2016 betreffende de sluiting, namens de Europese Unie, van de Overeenkomst van Parijs, die is aangenomen in het kader van het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (PB L 282 van 19.10.2016, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2016/1841/oj>).

ontwikkeling²², het kader van Sendai voor rampenrisicovermindering (2015-2030)²³, het mondiaal biodiversiteitskader van Kunming-Montreal²⁴, de actieagenda van Addis Abeba²⁵, het Verdrag van Istanbul inzake geweld tegen vrouwen²⁶ en het Pact voor de Toekomst²⁷.

Verenigbaarheid met andere beleidsterreinen van de Unie

Er zal worden gezorgd voor samenhang en complementariteit tussen de externe financieringsinstrumenten van de Unie, met name tussen het gewijzigde DOAG en “Europa in de wereld”.

Het gewijzigde DOAG zal een bijdrage leveren aan de doelstellingen van de Global Gateway-strategie²⁸, de externe investeringsstrategie van de Unie, teneinde investeringsmogelijkheden in de LGO te ontsluiten en LGO te helpen doeltreffender te integreren in EU- en mondiale waardeketens en toeleveringsketens, en tegelijkertijd de duurzameontwikkelingsdoelstellingen bevorderen.

Voorts zal in dit kader worden gezorgd voor samenhang en complementariteit met het Uniebeleid op het gebied van handel en investeringen, economische samenwerking, industrie en veiligheid, en met andere vormen van sectorale samenwerking door de externe dimensie van het interne beleid van de Unie te ondersteunen.

Zo zal het gewijzigde DOAG ten dienste van het nieuwe buitenlandse economisch beleid en in synergie met het Europees Fonds voor concurrentievermogen²⁹ het concurrentievermogen en de economische veiligheid van de Unie en de LGO versterken, met name door bij te dragen tot de duurzaamheid, veerkracht, veiligheid en diversificatie van waarde- en toeleveringsketens, in overeenstemming met hoge normen inzake verantwoorde bedrijfspraktijken, en door meer economische kansen te scheppen.

Het voorgestelde kader zal het potentieel van wederzijds voordelige partnerschappen voor duurzame ontwikkeling in zowel de Unie als de LGO benutten.

2. RECHTSGRONDSLAG, SUBSIDIARITEIT EN EVENREDIGHEID

Rechtsgrondslag

De associatie tussen de EU en de LGO is verankerd in de artikelen 198 tot en met 204 van deel IV van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU). De specifieke voorschriften en procedures voor de associatie worden vastgelegd in DOAG, op

---

²² Onze wereld transformeren: Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling, vastgesteld tijdens de top van de Verenigde Naties over duurzame ontwikkeling van 25 september 2015 (A/RES/70/1).

²³ Kader van Sendai voor rampenrisicovermindering, op 18 maart 2015 vastgesteld en op 3 juni 2015 bekrachtigd door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties (A/RES/69/283).

²⁴ Mondiaal biodiversiteitskader van Kunming-Montreal, vastgesteld tijdens de vijftiende vergadering van de Conferentie van de Partijen (COP 15) bij het Verdrag inzake biologische diversiteit op 19 december 2022.

²⁵ Actieagenda van Addis Abeba over de derde internationale conferentie over de financiering van ontwikkeling, op 16 juni 2015 vastgesteld en op 27 juli 2015 bekrachtigd door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties (A/RES/69/313).

²⁶ Verdrag van de Raad van Europa inzake het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld (CETS nr. 210), op 1 augustus 2014 in werking getreden, <https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list?module=treaty-detail&treaty-num=210>.

²⁷ Het pact voor de toekomst, op 22 september 2024 vastgesteld door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties (A/RES/79/1).

²⁸ Gezamenlijke mededeling aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité, het Comité van de Regio's en de Europese Investeringsbank “De Global Gateway” (JOIN(2021) 30 van 1 december 2021).

²⁹ Verordening (EU) nr. .../... van het Europees Parlement en de Raad tot oprichting van het Europees Fonds voor concurrentievermogen (“EFC”), met inbegrip van het specifieke programma voor onderzoeks- en -innovatieactiviteiten op het gebied van defensie, en tot intrekking van Verordeningen (EU) 2021/522, (EU) 2021/694, (EU) 2021/696, (EU) 2021/697, (EU) 2021/783, (EU) 2023/588, (EU) 2023/1525, (EU) 2023/2418, (EU) (EDIP) (PB L [...], [...], ELI: ...).

basis van artikel 203, VWEU, waarin wordt bepaald dat een dergelijke rechtshandeling overeenkomstig een bijzondere wetgevingsprocedure wordt vastgesteld.

De artikelen 198 tot en met 204 VWEU zijn ook van toepassing op Groenland, met inachtneming van de voor Groenland geldende bijzondere regelingen van Protocol 34 dat aan het VWEU is gehecht.

Subsidiariteit (bij niet-exclusieve bevoegdheid)

De meerwaarde van DOAG ligt in de mogelijkheid om met het besluit een bijdrage te leveren aan het doel van de associatie, zoals gedefinieerd in artikel 198 VWEU: “het bevorderen van de economische en sociale ontwikkeling der landen en gebieden en de totstandbrenging van nauwe economische betrekkingen tussen hen en de Unie in haar geheel”, hetgeen de afzonderlijke EU-lidstaten (zelfs die welke bijzondere banden met de LGO hebben) afzonderlijk niet zouden kunnen bereiken.

Gezien de toenemende wereldwijde concurrentie hebben de LGO, samen met de ultraperifere gebieden, een hernieuwd belang als strategische voorposten van Europa (leden van de Europese familie in hun respectieve regio's) die de mondiale aanwezigheid van de EU versterken door de belangen van de EU te behartigen en de EU-waarden in de vier hoeken van de wereld te bevorderen.

Dit grotere strategische belang komt ook tot uiting in het gewijzigde DOAG, waarin de LGO en hun behoeften op het gebied van duurzame ontwikkeling worden geïntegreerd in het antwoord van de EU op mondiale uitdagingen.

Met het gewijzigde DOAG zal dit worden bereikt door het concurrentievermogen en de veerkracht van de LGO te versterken en hun economische en ecologische kwetsbaarheid te verminderen, en tegelijkertijd de samenwerking tussen hen en andere partners, waaronder ACS- en niet-ACS-staten en -gebieden en de ultraperifere gebieden van de EU, te bevorderen in het kader van de Global Gateway-strategie. Een dergelijk optreden op Unieniveau wordt noodzakelijk geacht om te garanderen dat de LGO daadwerkelijk worden geïntegreerd in desbetreffende regionale en mondiale initiatieven van de EU en de daarmee verband houdende waarde- en toeleveringsketens, zodat hun duurzame ontwikkeling wordt aangewakkerd.

In vergelijking met afzonderlijke nationale acties kan de EU samen met haar lidstaten een grotere impact teweegbrengen door publieke en private investeringen ten behoeve van de LGO te stimuleren en bundelen, en door gemeenschappelijke standpunten te coördineren en met een sterkere stem te spreken in multilaterale en regionale fora over kwesties die van belang zijn voor de LGO.

Evenredigheid

Overeenkomstig het evenredigheidsbeginsel gaat het voorgestelde wijzigingsbesluit niet verder dan wat nodig is om zijn doelstellingen te verwezenlijken.

Keuze van het instrument

Overeenkomstig artikel 203 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, waarin de bijzondere wetgevingsprocedure is vastgesteld die moet worden gevolgd voor de vaststelling van specifieke voorschriften en de procedure voor de associatie van de LGO met de Unie, neemt het voorstel de vorm aan van een wijzigingsbesluit van de Raad teneinde een eenvormige toepassing, bindend karakter voor alle onderdelen en rechtstreekse toepasselijkheid te waarborgen.

3. EVALUATIE, RAADPLEGING VAN BELANGHEBBENDEN EN EFFECTBEOORDELING

Evaluatie van bestaande wetgeving en controle van de resultaatgerichtheid ervan

In maart 2024 werd een evaluatie³⁰ gepresenteerd die betrekking had op twee afzonderlijke, maar verwante componenten: i) de eidevaluatie van de Europese financieringsinstrumenten voor het externe optreden (EFI's) ter ondersteuning van de externe samenwerking van de EU in het kader van het MFK 2014-2020, samen met het EOF buiten de begroting; en ii) de tussentijdse evaluatie van de EFI's die de basis vormen voor de externe samenwerking van de EU in het kader van het MFK 2021-2027.

In de tussentijdse evaluatie werd beoordeeld in hoeverre de vier onlangs gerationaliseerde EFI's³¹, met inbegrip van DOAG, geschikt zijn voor het beoogde doel, in overeenstemming met de prioriteiten van het MFK 2021-2027 en met het oog op een doeltreffende uitvoering van de externe bijstand van de EU.

Wat betreft het vermogen om een bijdrage te leveren aan de beleidsprioriteiten van de EU en de LGO, blijkt uit de evaluatie dat DOAG in grote lijnen is afgestemd op de overkoepelende EU-beleidsdoelstellingen en dat het met name het accent op gedeelde en wederzijdse belangen versterkt. Dit is een belangrijke ontwikkeling ten opzichte van het 11^e EOF, waarin de gezamenlijke prioriteiten in het partnerschap met de LGO niet expliciet werden geformuleerd.

Wat de efficiëntie van en flexibiliteit bij de programmering en uitvoering betreft, wijst de evaluatie op aanzienlijke verbeteringen op het gebied van operationele duidelijkheid, doeltreffendheid en algehele samenhang. Voor DOAG is een meer geografisch gestructureerde aanpak gekozen dan voor zijn voorganger, en het besluit gaat vergezeld van programmeringsrichtsnoeren waarin de nadruk ligt op inclusieve processen op basis van daadwerkelijke partnerschappen met de LGO. Niettemin wordt in de evaluatie gewezen op aanhoudende uitdagingen, met name wat betreft de afstemming van de unieke status van de LGO op de geografische dekking van de EFI's en op de interne administratieve structuren van de EU.

Wat de koppeling tussen het interne en het externe beleid van de EU betreft, wordt in het verslag benadrukt dat DOAG de samenhang tussen geografische en thematische financieringsstromen heeft versterkt. Het besluit draagt ook positief bij tot de integratie van verschillende EU-instrumenten voor extern optreden, zoals blijkt uit de indicatieve meerjarenprogramma's van de LGO, waarin de beoogde synergieën duidelijk worden omschreven. Daarnaast worden in het verslag de verbeteringen onderkend die voortvloeien uit het strategischere gebruik van de duurzameontwikkelingsdoelstellingen (SDG's) in het kader van DOAG en de grotere betrokkenheid van externe actoren bij de bevordering van afstemming en complementariteit.

In de slotopmerkingen van het verslag wordt het volgende benadrukt:

- i. het partnerschap blijft dankzij de langdurige en diepe politieke en culturele betrekkingen tussen de LGO en Europa sterk in DOAG;

³⁰ Europese Commissie directoraat-generaal Internationale Partnerschappen, McKellar, L., Massey, C., Smaïl, T., Bellot Le Hellidu, S. e.a., "European Union's external financing instruments (2014-2020 and 2021-2027)", volume I, samenvattend verslag, Bureau voor publicaties van de Europese Unie, 2024, <https://data.europa.eu/doi/10.2841/05549>.

³¹ Instrument voor nabuurschapsbeleid, ontwikkeling en internationale samenwerking — Europa in de wereld; het instrument voor pretoetredingssteun III (IPA III); het DOAG; en het Europees instrument voor internationale samenwerking inzake nucleaire veiligheid (INSC).

- ii. de consolidatie en rationalisering van externe financieringsinstrumenten³² hebben het regelgevingskader vereenvoudigd en de procedures voor programmering en financiële toewijzingen gestroomlijnd, welke in het kader van DOAG nu grotendeels zijn geharmoniseerd.

Raadpleging van belanghebbenden

Voor de tussentijdse evaluatie werd door middel van een **openbare raadpleging** feedback over de externe financieringsinstrumenten, met inbegrip van DOAG, verzameld van een breed scala van belanghebbenden. Het samenvattende verslag over de resultaten van de raadpleging in het kader van de tussentijdse evaluatie, waarin een overzicht wordt gegeven van de ontvangen bijdragen, is gepubliceerd op de website “Geef uw mening”. Er is voor de tussentijdse evaluatie ook een **gerichte raadpleging** gehouden om de standpunten van specifieke categorieën belanghebbenden te verzamelen. In het kader van gerichte raadplegingen werden deskundigen uit de EU-lidstaten, ontwikkelingsagentschappen van de EU-lidstaten, netwerken en platforms van maatschappelijk organisaties en lokale overheden, financiële instellingen voor ontwikkeling en de Verenigde Naties geraadpleegd in specifieke vergaderingen. In het samenvattende verslag van de raadpleging van belanghebbenden in bijlage V bij de tussentijdse evaluatie is een samenvatting van deze gerichte raadplegingen opgenomen.

Bijebrengen en gebruik van expertise

Het tussentijdse evaluatieverslag en het bijbehorende werkdocument van de diensten van de Commissie werden grotendeels gebaseerd op een onafhankelijke studie die werd uitgevoerd door externe consultants. In deze studie werden alle vijf verplichte evaluatiecriteria (doeltreffendheid, doelmatigheid, relevantie, samenhang en EU-meerwaarde) beoordeeld. De evaluatiecriteria voor impact en duurzaamheid kwamen ook aan bod. Er werd onder meer gebruikgemaakt van de volgende evaluatiemethoden: i) een evaluatie van documentatie en analytische gegevens; ii) vraaggesprekken met begunstigen en andere belangrijke belanghebbenden; iii) een reeks gerichte enquêtes; iv) gerichte raadplegingen en een openbare raadpleging. Deze expertise werd ook gebruikt als empirische basis voor de voorafgaande evaluatie van dit voorstel, samen met de resultaten van de openbare raadplegingen, zoals hierboven wordt toegelicht.

Voorafgaande evaluatie

Na de tussentijdse evaluatie van maart 2024 is een aantal andere bronnen gebruikt om de resultaten en meerwaarde van het optreden van de EU ten aanzien van de LGO te beoordelen, waaronder de jaarverslagen van de Commissie aan de Raad over de uitvoering van de financiële bijstand aan de LGO³³ en de jaarlijkse verklaringen over de prestaties van de programma's³⁴. Daarnaast zijn sommige LGO, zoals Groenland³⁵, Frans-Polynesië³⁶ en Saint-Pierre en Miquelon³⁷, geëvalueerd aan de hand van de PEFA-methode (voor overheidsuitgaven en de financiële verantwoordingsplicht), waarmee de prestaties van

---

³² DOAG voegt het eerdere Groenlandbesluit (zie voetnoot 8) samen met het laatste LGO-besluit (zie voetnoot 9) als onderdeel van de vereenvoudigingsinspanningen in het kader van het MFK 2021-2027.

³³ COM(2022) 287 van 15 juni 2022, COM(2023) 474 final van 2 augustus 2023, COM(2024) 437 final van 4 oktober 2024, COM(2025) 334 final van 27 juni 2025.

³⁴ Verklaringen over de prestaties van de programma's (landen en gebieden overzee, met inbegrip van Groenland) van 2022, 2023 en 2024:

³⁵ [Decision on the Overseas Association, including Greenland — Performance — Europese Commissie.](#)

³⁶ [Greenland 2021/AGILE REPORT/ | Public Expenditure and Financial Accountability \(PEFA\).](#)

³⁷ [French Polynesia 2022 | Public Expenditure and Financial Accountability \(PEFA\).](#)

³⁷ [St Pierre and Miquelon 2022 /AGILE REPORT/ | Public Expenditure and Financial Accountability \(PEFA\).](#)

systemen voor het beheer van de overheidsfinanciën worden gemeten aan de hand van internationaal erkende normen. Regelmatige voortgangs- en monitoringverslagen, eindverslagen over de uitvoering, jaarverslagen die zijn verstrekt in het kader van betalingsverzoeken voor begrotingssteun, alsmede bezoeken ter plaatse, verslagen van missies en memorandums van dialoogbijeenkomsten vormden ook een nuttige bron van informatie voor deze evaluatie.

Hoewel in de voorafgaande evaluatie de conclusies van zowel de tussentijdse evaluatie als de raadpleging van belanghebbenden in grote lijnen worden bevestigd, wordt een grondigere analyse verschaft van de prestaties en EU-meerwaarde van DOAG en de geleerde lessen en uitdagingen. In de evaluatie worden ook oplossingen voorgesteld om deze uitdagingen aan te pakken en wordt een beschrijving gegeven van de toekomstige structuur van de financiële bijstand en de prioritaire gebieden die als leidraad voor de uitvoering moeten dienen.

Uit de evaluatie blijkt dat met DOAG consequent naar de gewenste resultaten wordt toegewerkt. Uit de gegevens blijkt met name dat:

- DOAG op schema ligt om de doelstellingen doeltreffend te verwezenlijken, en de strategische dimensie van het partnerschap bevestigt;
- het eerdere Groenlandbesluit³⁸ met succes in DOAG is geïntegreerd en dat DOAG resultaten levert met betrekking tot het partnerschap met Groenland;
- DOAG de samenhang met de bredere financieringsstructuur van de EU heeft bevorderd.

De evaluatie heeft dan wel tot de conclusie geleid dat DOAG geschikt is voor het beoogde doel, maar op de volgende terreinen zijn diverse uitdagingen aan het licht gekomen:

- aanpassing aan mondiale trends en integratie in regionale economieën;
- samenhang met de bredere financieringsstructuur van de EU;
- doeltreffende dialoog.

Op basis van de analyse van de resultaten en de meerwaarde van het EU-optreden, en rekening houdend met de geleerde lessen en vastgestelde uitdagingen, wordt in de evaluatie een reeks wijzigingen voorgesteld om de strategische dimensie van DOAG verder te versterken en een grotere impact te waarborgen, en tegelijkertijd de doelstellingen van het EU-LGO-partnerschap te verwezenlijken.

De wijzigingen hebben betrekking op de hoofdtekst en bijlage I van DOAG. De bijlagen II, III en IV zijn tijdens de onderhandelingen over het MFK 2021-2027 ingrijpend geactualiseerd en blijven geschikt voor het beoogde doel. Met de voorgestelde wijzigingen wordt het volgende beoogd:

- de strategische Global Gateway-investeringsagenda bevorderen;
- de samenhang binnen de bredere financieringsstructuur van de EU versterken, onder meer door middel van een betere subsidiabiliteit van en toegang tot programma's en externe financieringsinstrumenten van de Unie;
- de focus en structuur van de dialoog versterken.

---

³⁸ Besluit 2014/137/EU van de Raad van 14 maart 2014.

Resultaatgerichtheid en vereenvoudiging

Bij DOAG worden het eerdere Groenlandbesluit³⁹ en het laatste LGO-besluit⁴⁰ samengevoegd als onderdeel van de vereenvoudigingsinspanningen in het kader van het MFK 2021-2027, waarmee wordt beoogd het aantal externe financieringsinstrumenten te verminderen en hun structuur en prestaties te stroomlijnen.

Wat de uitvoering betreft, wordt in DOAG (tenzij anders bepaald) verwezen naar “NDICI — Europa in de wereld”, zodat de procedures door middel van een gemeenschappelijk regelgevingskader worden gestroomlijnd en beide basishandelingen beter op elkaar worden afgestemd.

In het gewijzigde DOAG wordt standaard verwezen naar “Europa in de wereld” voor de uitvoering van financiële samenwerking, tenzij in het wijzigingsbesluit anders is bepaald. Wat de afstemming van voorschriften betreft, zullen horizontale bepalingen uit de prestatieverordening⁴¹ een samenhangend en geharmoniseerd kader verschaffen voor het gewijzigde DOAG en de andere programma’s/instrumenten in het kader van het MFK en de voorschriften, waardoor het voor partners en uitvoerende instanties gemakkelijker wordt dit te begrijpen.

Grondrechten

Een van de algemene doelstellingen van het externe optreden van de EU uit hoofde van het Verdrag (artikel 3, lid 5, en artikelen 8 en 21 VEU) is het ondersteunen en bevorderen van de democratie, de rechtsstaat en de eerbiediging van de mensenrechten. De LGO maken deel uit van het grondgebied van drie EU-lidstaten. Zij zijn onderworpen aan hun eigen wetgeving, overeenkomstig de respectieve bevoegdheidsverdeling met de lidstaten waarmee zij banden hebben. Het rechtskader voor de grondrechten van de LGO is in overeenstemming met de beginselen die de EU hanteert. In het kader van het wijzigingsbesluit zullen die beginselen integraal deel blijven uitmaken van alle acties, waarbij hun essentiële rol bij de verwezenlijking van de duurzameontwikkelingsdoelstellingen wordt erkend.

4. GEVOLGEN VOOR DE BEGROTING

De Europese Commissie stelt voor om financiële middelen voor een indicatief bedrag van 999 miljoen EUR (in lopende prijzen) toe te wijzen aan het financieringsprogramma van de associatie voor de periode 2028-2034. Een gedetailleerde raming van de financiële impact van dit voorstel is opgenomen in het financieel en digitaal memorandum bij dit voorstel.

5. OVERIGE ELEMENTEN

Uitvoeringsplanning en regelingen betreffende monitoring, evaluatie en rapportage

Voor de uitvoeringsplannen en de regelingen betreffende monitoring, evaluatie en rapportage zal worden voldaan aan de regels van de prestatieverordening⁴².

Artikelsgewijze toelichting

Met de voorgestelde wijzigingen wordt het volgende beoogd:

---

³⁹ Besluit 2014/137/EU van de Raad van 14 maart 2014.

⁴⁰ Besluit 2013/755/EU van de Raad van 25 november 2013.

⁴¹ [Prestatieverordening].

⁴² [Prestatieverordening].

- de strategische Global Gateway-investeringsagenda bevorderen;
- de samenhang met de bredere EU-financieringsstructuur versterken;
- de focus en structuur van de dialoog met de LGO verbeteren.

De strategische Global Gateway-investeringsagenda bevorderen

Om het EU-LGO-partnerschap beter af te stemmen op de verbintenissen in het kader van de Global Gateway-strategie, wordt voorgesteld de toewijzingen voor territoriale (bilaterale) en regionale samenwerking voor de LGO samen te voegen en een afzonderlijk financiële enveloppe voor Groenland te reserveren, zodat de financiering als volgt wordt verdeeld:

- i. de samenwerking met alle LGO behalve Groenland; en
- ii. de samenwerking met Groenland;

en tegelijkertijd te voorzien in flexibele uitvoeringsmodaliteiten.

Voorgesteld wordt deze twee pijlers aan te vullen met een toewijzing voor studies en technische bijstand en met een buffer van niet-toegewezen middelen voor nieuwe uitdagingen en prioriteiten (een niet-toegewezen fonds) om de flexibiliteit te vergroten en de Unie beter in staat te stellen te reageren op onvoorziene behoeften, voortbouwend op de ervaring met het huidige DOAG.

Er wordt ook voorgesteld gezamenlijke initiatieven van de LGO (momenteel “regionale samenwerking” genoemd) en van de LGO en ACS/niet-ACS-staten en -gebieden, de ultraperifere gebieden van de EU en de betrokken regionale organen (momenteel “intraregionale samenwerking” genoemd) samen te voegen in één enkel kader voor “regionale samenwerking”. Op deze manier kan meer flexibiliteit worden geboden bij het opzetten van doeltreffende partnerschappen ter bevordering van duurzame ontwikkeling en wederzijds leren. Specifieke verwijzingen naar “intraregionale samenwerking” worden derhalve geschrapt, omdat zij achterhaald zijn.

De voorgestelde aanpak zou meer flexibiliteit bieden bij het structureren van financiële samenwerking en het mogelijk maken om op meer gerichte en geïntegreerde wijze synergieën met bestaande instrumenten tot stand te brengen, onder meer in het kader van de Global Gateway-strategie. Dit zou de investeringsmogelijkheden in de LGO verder ontsluiten en de LGO helpen doeltreffender te integreren in EU- en mondiale waarde- en toeleveringsketens en verwante regionale initiatieven, zodat de financiële (en politieke) invloed en impact worden versterkt.

De samenhang met de bredere EU-financieringsstructuur versterken

Voorgesteld wordt om de “externe” DOAG-dimensie verder te versterken door de subsidiabiliteit van de LGO en hun toegang tot desbetreffende programma’s en externe financieringsinstrumenten van de Unie vast te leggen door in alle desbetreffende basishandelingen consequent kruisverwijzingen/spiegelclausules op te nemen. Het doel is de complementariteit van EU-acties te vergroten en de LGO meer te integreren in de agenda voor het concurrentievermogen van de EU.

Met dat doel voor ogen wordt het volgende voorgesteld:

- de LGO in aanmerking laten komen voor de mondiale pijler van het instrument “Europa in de wereld” en via DOAG het versterkte instrumentarium van “Europa in de wereld” toepassen, met inbegrip van begrotingssteun, ook in de vorm van of in combinatie met beleidsgebaseerde leningen, begrotingsgaranties, financieringsinstrumenten,

blendingverrichtingen en technische bijstand, zodat in de LGO alomvattende steunpakketten voor investeringen kunnen worden ontwikkeld;

- projecten in de LGO in aanmerking laten komen voor financiering uit het Europees Fonds voor concurrentievermogen (EFC) en andere desbetreffende programma's van de Unie, op basis van de selectiecriteria die in het kader van deze programma's worden toegepast.

Dankzij de alomvattende structuur van het EFC kunnen de Global Gateway-gerelateerde projecten van de LGO tijdens het volledige investeringstraject (van onderzoek, opschaling, industriële toepassing tot productie) worden ondersteund naast en/of in aanvulling op DOAG. Het fonds kan ook helpen om particuliere investeringen aan te trekken en het risiconiveau ervan te verminderen.

Voor DOAG zullen de horizontale regels van Verordening (EU, Euratom) [XXX] [prestatieverordening] voor monitoring, rapportage, evaluatie en communicatie worden gevolgd.

Daarnaast wordt voorgesteld in DOAG de nodige uitzonderingen op te nemen om meer financiële flexibiliteit te bieden en de vereenvoudiging van voorschriften mogelijk te maken, bv. voor de comitéprocedure voor actieplannen en maatregelen met relatief weinig financiering en voor het programmeringsproces, namelijk door de vervanging van meerjarige indicatieve programma's door jaarlijkse of meerjarige actieplannen in gevallen waarin voor het gehele MFK slechts één enkele actie is gepland.

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

tot wijziging van Besluit (EU) 2021/1764 inzake de associatie van de landen en gebieden overzee met de Europese Unie, met inbegrip van de betrekkingen tussen de Europese Unie enerzijds en Groenland en het Koninkrijk Denemarken anderzijds

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 203,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van het Europees Parlement¹,

Handelend volgens een bijzondere wetgevingsprocedure,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Bij Besluit (EU) 2021/1764² van de Raad zijn de regels en de procedure vastgesteld voor de associatie van de Unie met de landen en gebieden overzee (LGO), met inbegrip van Groenland, met ingang van 1 januari 2021. In dit besluit wordt het financieringsprogramma vastgesteld voor de associatie (het “programma”) voor de periode van 1 januari 2021 tot en met 31 december 2027.
- (2) In het kader van de vaststelling van het nieuwe meerjarig financieel kader (MFK) en de algemene relevantie van Besluit (EU) 2021/1764 voor de verwezenlijking van het doel en de onderliggende beleidsdoelstellingen van de associatie, moet Besluit (EU) 2021/1764 worden gewijzigd.
- (3) De strategische focus, samenhang en flexibiliteit van het programma en het kader voor de beleidsdialoog van het besluit moeten verder worden versterkt om meer effect te sorteren en tegelijkertijd de doelstellingen van de associatie van de Unie met de LGO te verwezenlijken.
- (4) In een snel veranderende economische, sociale en geopolitieke omgeving is uit recente ervaring gebleken dat er behoefte is aan een flexibeler meerjarig financieel kader en flexibelere uitgavenprogramma's van de Unie. Daartoe, en in overeenstemming met de doelstellingen van de associatie, moet bij de financiering voldoende rekening worden gehouden met de veranderende beleidsbehoeften en prioriteiten van de Unie zoals

---

¹ PB C [...] van [...], blz. [...].

² Besluit (EU) 2021/1764 van de Raad van 5 oktober 2021 inzake de associatie van de landen en gebieden overzee met de Europese Unie, met inbegrip van de betrekkingen tussen de Europese Unie enerzijds en Groenland en het Koninkrijk Denemarken anderzijds (Besluit betreffende de LGO-associatie, met inbegrip van Groenland) (PB L 355 van 7.10.2021, blz. 6, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2021/1764/OJ>).

vastgesteld in relevante documenten die door de Commissie zijn gepubliceerd, in conclusies van de Raad en in resoluties van het Europees Parlement, en moet tegelijkertijd worden gezorgd voor voldoende voorspelbaarheid voor de uitvoering van de begroting.

- (5) De uitvoering van het gewijzigde Besluit (EU) 2021/1764 moet de Global Gateway³ ondersteunen, de strategie voor externe investeringen van de Unie om samen met de partnerlanden en - gebieden de duurzameontwikkelingsdoelstellingen te bevorderen. De complementariteit tussen acties in het kader van de Global Gateway-strategie en het bijbehorende instrumentarium moet worden versterkt om investeringskansen in de LGO te helpen ontsluiten en hun doeltreffendere integratie in de regionale samenwerkingskaders van de Unie te bevorderen.
- (6) Het gewijzigde Besluit (EU) 2021/1764 moet het concurrentievermogen van de Unie en de LGO versterken, met name door bij te dragen tot de duurzaamheid, veerkracht, veiligheid en diversificatie van waarde- en toeleveringsketens, in overeenstemming met hoge normen voor maatschappelijk verantwoord ondernemen, en door de economische kansen te vergroten. Er moet worden gezorgd voor samenhang tussen de uitvoering van het beleid van de Unie inzake handel, economische veiligheid en industrie, en Besluit (EU) 2021/1764. Met name moeten synergieën worden bevorderd tussen het programma dat is ingesteld bij Besluit (EU) 2021/1764 en het Europees Fonds voor concurrentievermogen dat is opgericht bij Verordening (EU).../... van het Europees Parlement en de Raad⁴, om het potentieel van wederzijds voordelige partnerschappen voor duurzame ontwikkeling in de Unie en de LGO te benutten.
- (7) De LGO vertegenwoordigen unieke en strategische troeven die de Unie als geheel ten goede komen — met inbegrip van de nabijheid tot derde landen, uitzonderlijke omstandigheden voor onderzoek op het gebied van ruimtevaart en astrofysica, een overvloedig potentieel aan hernieuwbare energie, een rijke biodiversiteit, uitgebreide maritieme zones en de beschikbaarheid van minerale hulpbronnen. Het Europees Fonds voor concurrentievermogen moet hun potentieel als geostrategische buitenposten benutten, met name om de doelstellingen van de Unie op het gebied van veiligheid, paraatheid, regionale waardeketens en concurrentievermogen te verwezenlijken.
- (8) De structuur van de dialoog tussen de Unie en de LGO, met name via het jaarlijkse forum en de vier trilaterale raadplegingen die elk jaar plaatsvinden, moet worden herzien om de strategische impact ervan te vergroten.
- (9) Om een consequente uitvoering te waarborgen, moeten de voorschriften en procedures van Verordening (EU) .../... van het Europees Parlement en de Raad⁵ [Europa in de wereld] in voorkomend geval van toepassing zijn op de uitvoering van Besluit (EU) 2021/1764 en moet in de uitvoeringsbepalingen uit hoofde van dat besluit worden verwezen naar de bepalingen van Verordening (EU) .../....

---

³ Gezamenlijke mededeling aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité, het Comité van de Regio's en de Europese Investeringsbank — de Global Gateway (JOIN(2021) 30 van 1 december 2021).

⁴ Verordening (EU) nr. .../... van het Europees Parlement en de Raad tot oprichting van het Europees Fonds voor concurrentievermogen ("EFC"), met inbegrip van het specifieke programma voor onderzoeks- en -innovatieactiviteiten op het gebied van defensie, en tot intrekking van Verordeningen (EU) 2021/522, (EU) 2021/694, (EU) 2021/696, (EU) 2021/697, (EU) 2021/783, (EU) 2023/588, (EU) 2023/1525, (EU) 2023/2418, (EU) (EDIP) (PB L [...], [...], ELI: ...).

⁵ Verordening (EU) nr. .../... van het Europees Parlement en de Raad tot oprichting van "Europa in de wereld" (PB L [...] van [...], [...], ELI: ...).

- (10) Besluit (EU) 2021/1764 moet worden uitgevoerd overeenkomstig Verordening (EU, Euratom) .../...⁶ [prestatieverordening], waarin de regels voor het traceren van uitgaven en het prestatiekader voor de begroting zijn vastgesteld, met inbegrip van regels voor het waarborgen van een uniforme toepassing van het beginsel van “geen ernstige afbreuk doen” aan de hand van één eenvoudige richtsnoer en van het beginsel van gendergelijkheid als bedoeld in respectievelijk artikel 33, lid 2, punten d) en f), van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 van het Europees Parlement en de Raad, regels voor de monitoring en rapportage van de prestaties van programma’s en activiteiten van de Unie, regels voor de oprichting van een financieringsportaal van de Unie, regels voor de evaluatie van de programma’s, alsook andere horizontale bepalingen die van toepassing zijn op alle programma’s van de Unie, zoals die inzake informatie, communicatie en zichtbaarheid.
- (11) Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 van het Europees Parlement en de Raad⁷ is op het programma van toepassing. In deze verordening zijn de regels vastgelegd voor de opstelling en uitvoering van de algemene begroting van de Europese Unie, met inbegrip van de regels voor subsidies, prijzen, niet-financiële schenkingen, aanbestedingen, financiële bijstand en indirect beheer in de vorm van financieringsinstrumenten en begrotingsgaranties. Voor de toepassing van het gewijzigde Besluit (EU) 2021/1764 worden de lopende prijzen berekend door een vaste deflator van 2 % toe te passen.
- (12) Met het oog op de samenhang moeten de begrotingsgarantie en de financieringsinstrumenten, ook wanneer gecombineerd met niet-terugbetaalbare steun in een blendingverrichting, uit hoofde van het gewijzigde Besluit (EU) 2021/1764 worden uitgevoerd overeenkomstig de toepasselijke regels van de mechanismen van “Europa in de wereld” of het InvestEU-instrument van het EFC door middel van overeenkomsten die voor dat soort steun worden gesloten in het kader van uitvoeringsmechanismen van “Europa in de wereld” of het InvestEU-instrument van het EFC.
- (13) Wanneer steun van de Unie uit hoofde van Besluit (EU) 2021/1764 moet worden verleend in de vorm van een begrotingsgarantie of een financieringsinstrument, ook wanneer gecombineerd met niet-terugbetaalbare steun in een blendingverrichting, mag dergelijke steun uitsluitend via de uitvoeringsmechanismen van “Europa in de wereld” of het InvestEU-instrument van de EFC worden verleend overeenkomstig de toepasselijke regels van de uitvoeringsmechanismen van “Europa in de wereld” of het InvestEU-instrument van de EFC.
- (14) Ter wijziging van niet-essentiële onderdelen van dit besluit moet aan de Commissie de bevoegdheid worden overgedragen om overeenkomstig artikel 290 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie handelingen vast te stellen om het voorzieningspercentage te wijzigen. Het is van bijzonder belang dat de Commissie bij haar voorbereidende werkzaamheden tot passende raadplegingen overgaat, onder meer op deskundigenniveau, en dat die raadplegingen gebeuren overeenkomstig de beginselen die zijn vastgelegd in het Interinstitutioneel Akkoord van 13 april 2016 over beter wetgeven⁸. Met name om te zorgen voor gelijke deelname aan de

---

⁶ [Prestatieverordening].

⁷ Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 van het Europees Parlement en de Raad van 23 september 2024 tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie (PB L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

⁸ PB L 123 van 12.5.2016, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinst/2016/512/oj.

voorbereiding van gedelegeerde handelingen, ontvangen het Europees Parlement en de Raad alle documenten op hetzelfde tijdstip als de deskundigen van de lidstaten en hebben hun deskundigen systematisch toegang tot de vergaderingen van de deskundigengroepen van de Commissie die zich bezighouden met de voorbereiding van de gedelegeerde handelingen.

- (15) Teneinde eenvormige voorwaarden voor de toepassing van de beveiligingsvoorschriften van het programma via de desbetreffende uitvoeringshandelingen te waarborgen, moeten aan de Commissie uitvoeringsbevoegdheden worden toegekend. Die bevoegdheden moeten worden uitgeoefend overeenkomstig Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad⁹.
- (16) Besluit (EU) 2021/1764 moet derhalve dienovereenkomstig worden gewijzigd om de voortzetting van het partnerschap tussen de Unie en de LGO in het kader van het MFK 2028-2034 te waarborgen,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1
Wijzigingen van Besluit (EU) 2021/1764

Besluit (EU) 2021/1764 wordt als volgt gewijzigd:

- (1) in artikel 1 wordt de tweede alinea vervangen door:

“In dit besluit wordt het financieringsprogramma vastgesteld voor de associatie (het “programma”) voor de periode van 1 januari 2028 tot en met 31 december 2034. In dit besluit worden de doelstellingen van het programma vastgesteld, de begroting voor de periode 2028-2034, en de vormen van de financiering door de Unie en de regels voor de verstrekking van die financiering, zoals beschreven in bijlage I”;
- (2) in artikel 3, lid 5, wordt punt b) vervangen door:

“b) ondersteunen van en samenwerken met Groenland bij de aanpak van zijn belangrijkste uitdagingen, zoals het verhogen van het onderwijsniveau en de economische diversifiëring, en bijdragen tot de capaciteit van het Groenlandse bestuur om nationaal beleid uit te werken en uit te voeren.”;
- (3) artikel 5, lid 2, wordt als volgt gewijzigd:
  - (a) punt a) wordt vervangen door:

“a) duurzame diversifiëring van de economieën van de LGO, met inbegrip van hun verdere integratie in de regionale en de wereldeconomie; specifiek voor Groenland: de noodzaak om de vaardigheden van de beroepsbevolking te versterken;”
  - (b) punt e) wordt vervangen door:

“e) duurzaam beheer van natuurlijke hulpbronnen, met inbegrip van grondstoffen alsook het behoud en het duurzame gebruik van biodiversiteit en ecosysteemdiensten;

---

⁹ Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 tot vaststelling van de algemene voorschriften en beginselen die van toepassing zijn op de wijze waarop de lidstaten de uitoefening van de uitvoeringsbevoegdheden door de Commissie controleren (PB L 55 van 28.2.2011, blz. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

(c) punt m) wordt vervangen door:

“m) de ontwikkeling van regionale samenwerking in het Arctisch gebied, het Caribisch gebied, de Indische Oceaan, de Atlantische Oceaan en de Stille Oceaan.”;

(d) punt n) wordt geschrapt;

(4) in artikel 14, lid 1, worden de punten a) en b) vervangen door:

“a) een tweejaarlijks forum voor dialoog tussen de LGO en de EU (het “LGO-EU-forum”), waaraan wordt deelgenomen door de autoriteiten van de LGO, vertegenwoordigers van de lidstaten en de Commissie. Leden van het Europees Parlement, vertegenwoordigers van de EIB en vertegenwoordigers van de ultraperifere gebieden worden in voorkomend geval bij het LGO-EU-forum betrokken;

b) trilateraal overleg tussen de Commissie, de LGO en de lidstaten waarmee zij banden hebben, dat op regelmatige basis plaatsvindt. Dit overleg vindt minstens driemaal per jaar plaats op initiatief van de Commissie of op verzoek van de LGO en de lidstaten waarmee zij banden hebben. De resultaten van het overleg worden op passende wijze ter kennis gebracht van de lidstaten;”;

(5) artikel 75 wordt vervangen door:

“Artikel 75

Begroting

1. De indicatieve financiële middelen voor de uitvoering van het programma voor de periode 2028-2034 bedragen 999 000 000 EUR in lopende prijzen.

2. Het in lid 1 van dit artikel bedoelde bedrag laat de toepassing van de flexibiliteitsbepalingen in Verordening (EU/Euratom) .../... van de Raad* [MFK-verordening], Verordening (EU) .../... van het Europees Parlement en de Raad** [Europa in de wereld] en Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 van het Europees Parlement en de Raad*** onverlet.

3. De in lid 1 bedoelde financiële middelen en de bedragen van de in de leden 4 en 5 bedoelde aanvullende middelen kunnen ook worden gebruikt voor technische en administratieve bijstand voor de uitvoering van het programma, zoals voorbereidende, monitoring-, controle-, audit- en evaluatieactiviteiten, informatie- en communicatieactiviteiten, met inbegrip van institutionele communicatie over de politieke prioriteiten van de Unie op het gebied van extern optreden, en institutionele informatietechnologiesystemen en -platforms, en alle andere technische en administratieve bijstand, met inbegrip van de financiering van personeel en personeelsgerelateerde uitgaven van de Commissie voor het beheer van het programma bij de centrale diensten, delegaties van de Unie en bureaus van de Commissie.

4. Lidstaten, instellingen, organen en agentschappen van de Unie, derde landen, internationale organisaties, internationale financiële instellingen of andere derden kunnen aanvullende financiële of niet-financiële bijdragen aan het instrument leveren. Aanvullende financiële bijdragen vormen externe bestemmingsontvangsten in de zin van artikel 21, lid 2, punt a), d) of e), of artikel 21, lid 5, van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509.

5. De cumulatieve nettoterugbetalingen die voortvloeien uit de in artikel 3, lid 3, van bijlage IV bij Besluit 2013/755/EU genoemde LGO-investeringsfaciliteit vormen

externe bestemmingsontvangsten ter aanvulling van de in artikel 1, lid 1, punt e), van bijlage I bij dat besluit bedoelde niet-toegewezen middelen, zodra deze beschikbaar worden. Onverminderd de besluiten die over de daaropvolgende meerjarige financiële kaders moeten worden genomen, vormen de cumulatieve nettobetalingen na 31 december 2034, totdat zij zijn uitgeput, bijdragen aan het volgende financieringsprogramma voor de LGO dat dit programma vervangt.

---

* Verordening (EU/Euratom) .../... van de Raad* [MFK-verordening] (PB L [...] van [...], blz. [...], ELI: ...).

** Verordening (EU) .../... van het Europees Parlement en de Raad** [Europa in de wereld] (PB L [...] van [...], blz. [...], ELI: ...).

*** Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 van het Europees Parlement en de Raad van 23 september 2024 tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie (PB L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>);

(6) artikel 76 wordt als volgt gewijzigd:

(a) punt a) wordt vervangen door:

“a) “programmeerbare steun”: niet-terugvorderbare hulp die aan de LGO is toegewezen ter financiering van in programmeringsdocumenten opgenomen territoriale en regionale strategieën, naargelang het geval, of prioriteiten;”;

(b) punt g) wordt geschrapt;

(7) artikel 80 wordt geschrapt;

(8) de artikelen 81 en 82 worden vervangen door:

“Artikel 81

Algemeen beginsel

1. Tenzij in dit besluit anders is bepaald, wordt het programma uitgevoerd overeenkomstig dit besluit, Verordening (EU, Euratom) .../... 2024/2509 en, in voorkomend geval, de volgende bepalingen van Verordening (EU) .../... [Europa in de wereld]:

(a) titel II, met uitzondering van artikel 13, lid 2, derde alinea, artikel 13, lid 3, artikel 19, lid 1, artikel 19, lid 2, punten a) en b), en artikel 26, lid 1;

(b) artikel 29.

De subsidiabiliteitsregels van artikel 20, leden 1 en 4 tot en met 12, van Verordening (EU) [Europa in de wereld] zijn van toepassing op alle in het kader van dit programma gefinancierde acties.

2. De in artikel 22 van Verordening (EU) [Europa in de wereld] vastgestelde voorschriften en procedures betreffende overdrachten, jaarlijkse tranches, terugbetalingen, ontvangsten en terugvorderingen van financieringsinstrumenten die in het kader van dit programma of de voorlopers ervan worden gefinancierd, en overschotten uit de begrotingsgaranties en financiële bijstand waarin dit programma of de voorlopers ervan voorzien, zijn van toepassing op de uitvoering van het programma.

3. Steun van de Unie in het kader van het programma in de vorm van leningen wordt verleend binnen het maximumbedrag als bedoeld in artikel 24, lid 1, van Verordening (EU) [Europa in de wereld].

Een lening wordt beschikbaar gesteld aan een lidstaat ten behoeve van een LGO of, in afwijking van artikel 223, lid 1, van het Financieel Reglement, aan een LGO, afhankelijk van de regelingen die gelden tussen het LGO en de lidstaat waarmee dat LGO banden heeft.

De Commissie stelt door middel van uitvoeringshandelingen besluiten vast betreffende de terbeschikkingstelling van het leningbedrag aan een LGO en de vaststelling van de beschikbaarheidsperiode van de lening, die uiterlijk tot drie jaar na het einde van het meerjarig financieel kader mag lopen. Die uitvoeringshandelingen worden volgens de in artikel 90, lid 5, bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld. Indien dat besluit deel uitmaakt van een actieplan of maatregel, is artikel 82 van toepassing.

4. Wanneer steun van de Unie uit hoofde van het besluit wordt verleend in de vorm van een begrotingsgarantie of een financieringsinstrument, inclusief wanneer gecombineerd met niet-terugbetaalbare steun in een blendingverrichting, mag dergelijke steun uitsluitend worden verleend via het uitvoeringsmechanisme van “Europa in de wereld” of het InvestEU-instrument van het EFC en worden uitgevoerd overeenkomstig de toepasselijke regels van het uitvoeringsmechanisme van “Europa in de wereld” of het InvestEU-instrument van het EFC door middel van overeenkomsten die voor dat type steun zijn gesloten in het kader van uitvoeringsmechanismen van “Europa in de wereld” of het InvestEU-instrument van het EFC.

Steun van de Unie in het kader van het programma in de vorm van een begrotingsgarantie wordt verleend binnen het maximumbedrag van de bij Verordening (EU) .../... [Europa in de wereld] of Verordening .../... (EU) [EFC] vastgestelde begrotingsgarantie.

Indien het programma gebruikmaakt van het uitvoeringsmechanisme van “Europa in de wereld” of het InvestEU-instrument van het EFC, voorziet het in de voorziening voor de begrotingsgarantie en de financiering ten behoeve van financieringsinstrumenten, ook wanneer gecombineerd met niet-terugbetaalbare steun in de vorm van een blendingverrichting.

5. Er wordt een voorziening gevormd voor de in lid 3 bedoelde leningen die aan de LGO ter beschikking worden gesteld.

Het voorzieningspercentage wordt vastgesteld op 9 %.

De Commissie herzielt het in de eerste alinea voorgeschreven voorzieningspercentage elk jaar overeenkomstig de in artikel 41, lid 5, punt g), van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 bedoelde beoordeling en in overeenstemming met het kader voor risicobeheer van de Commissie.

De Commissie is overeenkomstig artikel 88 bevoegd om gedelegeerde handelingen vast te stellen tot wijziging van het in alinea 2 bedoelde voorzieningspercentage.

Artikel 82

Vaststelling van meerjarige indicatieve programma's, actieplannen en maatregelen

1. De Commissie stelt in het kader van dit besluit meerjarige indicatieve programma's vast als bedoeld in artikel 15 van Verordening (EU) .../... [Europa in de wereld].

2. Voor landen en gebieden en regio's waarvoor gedurende de gehele programmeringsperiode één actie is gepland, wordt het meerjarige indicatieve programma vervangen door een jaarlijks of meerjarig actieplan.
  3. De programmeringsdocumenten, actieplannen en maatregelen worden bij uitvoeringshandeling vastgesteld volgens de in artikel 90, lid 5, bedoelde onderzoeksprocedure.
  4. De in lid 3 van dit artikel bedoelde procedure is niet vereist voor:
    - a) actieplannen en afzonderlijke maatregelen waarvoor de Unie-financiering niet meer bedraagt dan 2 000 000 EUR;
    - b) bijzondere en ondersteunende maatregelen waarvoor de Unie-financiering niet meer dan 5 000 000 EUR bedraagt;
- (9) in artikel 83, lid 2, wordt punt d) vervangen door:
- “d) financiële tussenpersonen uit de LGO of uit de Unie die particuliere en publieke investeringen in de LGO bevorderen en financieren,”;
- (10) artikel 84 wordt vervangen door:

“Artikel 84

Begunstigden van regionale financiering

1. Regionale toewijzingen kunnen worden gebruikt voor activiteiten ten gunste van en met betrekking tot een van de hiernavolgende entiteiten:
  - (a) twee of meer LGO, ongeacht de ligging ervan;
  - (b) de LGO en de Unie in hun totaliteit;
  - (c) een of meer regionale organisaties waarvan de LGO deel uitmaken;
  - (d) een of meer LGO, ongeacht hun ligging en ten minste een van de volgende:
    - i) een of meer in artikel 349 VWEU genoemde ultraperifere gebieden;
    - ii) een of meer ACS-staten en/of een of meer niet-ACS-staten of -gebieden¹⁰;
    - (iii) een of meer regionale organisaties waarvan LGO, ACS-staten of ultraperifere gebieden deel uitmaken, of
    - iv) een of meer entiteiten, autoriteiten of andere instanties van ten minste één LGO die overeenkomstig artikel 8, lid 2, lid zijn van een EGTS.
2. De financiering om de deelname van de ACS-staten, ultraperifere gebieden en andere landen en gebieden aan programma's voor regionale samenwerking voor de LGO mogelijk te maken, vormt een aanvulling op de middelen die in het kader van dit programma aan de LGO zijn toegewezen.
3. De deelname van ACS-staten, ultraperifere gebieden en andere landen of gebieden aan uit hoofde van dit programma ingestelde acties mag slechts worden overwogen voor zover:

---

¹⁰ Onder het begrip “gebieden” wordt verstaan: de twaalf LGO van het Verenigd Koninkrijk die in bijlage II bij het VWEU waren opgenomen ten tijde van de kennisgeving aan de Europese Raad op 29 maart 2017 van de terugtrekking van het VK uit de Europese Unie en Euratom op grond van artikel 50 VEU.

- (a) gelijkwaardige bepalingen zijn opgenomen in de desbetreffende programma's van de Unie of de desbetreffende financieringsprogramma's van derde landen en gebieden die niet onder programma's van de Unie vallen,
  - (b) het evenredigheidsbeginsel in acht wordt genomen, rekening houdend met de capaciteiten van de belanghebbenden, met name hun financiële capaciteiten in het kader van instrumenten van de Unie voor samenwerking met andere landen.”;
- (11) artikel 85 wordt als volgt gewijzigd:
- (a) de leden 1 en 2 worden vervangen door:
    - “1. Tenzij in de desbetreffende basishandelingen anders is bepaald, komen natuurlijke personen uit een LGO en, in voorkomend geval, de desbetreffende overheids- en particuliere instanties en organisaties in een LGO in aanmerking voor deelname aan en financiering uit Unieprogramma's onder dezelfde voorwaarden als personen en entiteiten die zijn gevestigd in de lidstaat waarmee zij banden hebben, met inachtneming van eventuele regelingen die op die lidstaat van toepassing zijn.
    - 2. De LGO komen tevens in aanmerking voor steun in het kader van de externe financieringsinstrumenten van de Unie, met inachtneming van de voorschriften, doelstellingen en regelingen van die programma's. De LGO komen in aanmerking voor steun uit hoofde van Verordening (EG) nr. 1257/96¹¹. Niet-gouvernementele organisaties die in een LGO zijn gevestigd, komen in aanmerking voor financiering overeenkomstig artikel 7 van Verordening (EG) nr. 1257/96.”;
  - (b) lid 4 wordt vervangen door:
    - “4. De LGO brengen halverwege en aan het einde van de periode 2028 tot en met 2034 met de steun van desbetreffende belanghebbenden verslag uit aan de Commissie over hun deelname aan de Unieprogramma's.”;
- (12) artikel 86 wordt geschrapt;
- (13) in artikel 88 wordt lid 2 vervangen door:
- “2. De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 89 gedelegeerde handelingen vast te stellen tot wijziging van artikel 81, lid 5:”;
- (14) in artikel 89 wordt lid 2 vervangen door:
- “2. De in artikel 88 bedoelde bevoegdheid om gedelegeerde handelingen vast te stellen, wordt aan de Commissie toegekend voor de geldigheidsduur van dit besluit.”;
- (15) artikel 91 wordt geschrapt;
- (16) artikel 93 wordt als volgt gewijzigd:
- (a) lid 2 wordt vervangen door:
    - “2. Dit besluit doet geen afbreuk aan de voortzetting of de wijziging van acties die zijn ingesteld op grond van Besluit 2013/755/EU en Besluit (EU) 2021/1764 voorafgaand aan de wijziging ervan bij Besluit (EU) .../... [*the number of this Decision to be added by the OP*], dat op die acties van toepassing blijft totdat zij worden afgesloten.”;

¹¹ Verordening (EG) nr. 1257/96 van de Raad van 20 juni 1996 betreffende humanitaire hulp (PB L 163 van 2.7.1996, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1996/1257/oj>).

(b) lid 4 wordt vervangen door:

“4. Zo nodig kunnen voor het beheer van acties die op het einde van de looptijd van het programma nog niet zijn voltooid, ook na 31 december 2034 kredieten ter dekking van de in artikel 75, lid 4, bedoelde uitgaven in de begroting worden opgenomen.”;

(17) bijlage I wordt gewijzigd overeenkomstig de bijlage bij dit besluit.

Artikel 2

Inwerkingtreding en toepassing

Dit besluit treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Het besluit is van toepassing met ingang van 1 januari 2028.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad
De voorzitter

FINANCIEEL EN DIGITAAL MEMORANDUM

1. KADER VAN HET VOORSTEL/INITIATIEF	3
1.1. Benaming van het voorstel/initiatief	3
1.2. Betrokken beleidsterreinen.....	3
1.3. Doelstellingen	3
1.3.1. Algemene doelstellingen.....	3
1.3.2. Specifieke doelstellingen	3
1.3.3. Verwachte resultaten en gevolgen	3
1.3.4. Prestatie-indicatoren.....	3
1.4. Het voorstel/initiatief betreft:	4
1.5. Motivering van het voorstel/initiatief	4
1.5.1. Behoeften waarin op korte of lange termijn moet worden voorzien, met een gedetailleerd tijdschema voor de uitrol van het initiatief.....	4
1.5.2. Toegevoegde waarde van de deelname van de EU (deze kan het resultaat zijn van verschillende factoren, bv. coördinatiewinst, rechtszekerheid, grotere doeltreffendheid of complementariteit). Voor de toepassing van dit punt wordt onder “toegevoegde waarde van de deelname van de EU” verstaan de waarde die het optreden van de Unie oplevert boven op de waarde die door een optreden van alleen de lidstaten zou zijn gecreëerd.	4
1.5.3. Nuttige ervaring die bij soortgelijke activiteiten in het verleden is opgedaan	4
1.5.4. Verenigbaarheid met het meerjarig financieel kader en eventuele synergie met andere passende instrumenten	5
1.5.5. Beoordeling van de verschillende beschikbare financieringsopties, waaronder mogelijkheden voor herschikking	5
1.6. Duur en financiële gevolgen van het voorstel/initiatief	6
1.7. Wijzen van uitvoering van de begroting	6
2. BEHEERSMAATREGELEN	8
2.1. Regels inzake monitoring en rapportage.....	8
2.2. Beheers- en controlesystemen.....	8
2.2.1. Rechtvaardiging van de voorgestelde wijzen van uitvoering van de begroting, uitvoeringsmechanismen voor financiering, betalingsvoorwaarden en controlestrategie	8
2.2.2. Informatie over de vastgestelde risico's en het systeem of de systemen voor interne controle die zijn opgezet om die risico's te beperken	8
2.2.3. Raming en motivering van de kosteneffectiviteit van de controles (verhouding tussen de controlekosten en de waarde van de desbetreffende financiële middelen) en evaluatie van het verwachte foutenrisico (bij betaling en bij afsluiting)	8
2.3. Maatregelen ter voorkoming van fraude en onregelmatigheden.....	9
3. GERAAMDE FINANCIËLE GEVOLGEN VAN HET VOORSTEL/INITIATIEF 10	

3.1.	Rubrieken van het meerjarig financieel kader en betrokken begrotingsonderdelen voor uitgaven.....	10
3.2.	Geraamde financiële gevolgen van het voorstel inzake kredieten	12
3.2.1.	Samenvatting van de geraamde gevolgen voor de beleidskredieten.....	12
3.2.1.1.	Kredieten uit goedgekeurde begroting	12
3.2.1.2.	Kredieten uit externe bestemmingsontvangsten.....	17
3.2.2.	Geraamde output, gefinancierd uit beleidskredieten.....	22
3.2.3.	Samenvatting van de geraamde gevolgen voor de administratieve kredieten	24
3.2.3.1.	Kredieten uit goedgekeurde begroting	24
3.2.3.2.	Kredieten uit externe bestemmingsontvangsten.....	24
3.2.3.3.	Totaal kredieten.....	24
3.2.4.	Geraamde personeelsbehoeften.....	25
3.2.4.1.	Gefinancierd uit goedgekeurde begroting	25
3.2.4.2.	Gefinancierd uit externe bestemmingsontvangsten	26
3.2.4.3.	Totale personeelsbehoeften	26
3.2.5.	Overzicht van het geschatte effect op met digitale technologie samenhangende investeringen	28
3.2.6.	Verenigbaarheid met het huidige meerjarig financieel kader	28
3.2.7.	Bijdragen van derden	28
3.3.	Geraamde gevolgen voor de ontvangsten	29
4.	DIGITALE DIMENSIES.....	29
4.1.	Voorschriften met digitale relevantie.....	30
4.2.	Gegevens	30
4.3.	Digitale oplossingen.....	31
4.4.	Interoperabiliteitsbeoordeling	31

1. KADER VAN HET VOORSTEL/INITIATIEF

1.1. Benaming van het voorstel/initiatief

Besluit tot wijziging van het Besluit inzake de associatie van de landen en gebieden overzee met de Europese Unie, met inbegrip van de betrekkingen tussen de Europese Unie enerzijds en Groenland en het Koninkrijk Denemarken anderzijds (Besluit betreffende de LGO-associatie, met inbegrip van Groenland: DOAG)

1.2. Betrokken beleidsterreinen

Extern optreden

1.3. Doelstellingen

1.3.1. Algemene doelstellingen

De algemene doelstelling van dit wijzigingsbesluit is het bevorderen van de duurzame economische en sociale ontwikkeling van de landen en gebieden overzee (LGO) en het tot stand brengen van nauwe economische betrekkingen tussen hen en de Unie in haar geheel. Met de associatie wordt deze algemene doelstelling nagestreefd door versterking van het concurrentievermogen van de LGO, vergroting van de veerkracht van de LGO, vermindering van de kwetsbaarheid van hun economie en milieu, en stimulering van de samenwerking tussen hen onderling en met andere partners. Dit wijzigingsbesluit is voorts gericht op het in stand houden van de bestaande banden tussen de Unie enerzijds, en Groenland en Denemarken anderzijds, met erkenning van de toegenomen geostrategische positie van Groenland in het Arctisch gebied, en op het in stand houden van de bestaande banden tussen de Unie en de andere LGO, met erkenning van hun geostrategische posities in het Caribisch gebied, de Indische Oceaan, de Atlantische Oceaan en de Stille Oceaan.

1.3.2. Specifieke doelstellingen

De specifieke doelstellingen van dit besluit zijn:

- a) het bevorderen en ondersteunen van de samenwerking met de LGO, met inbegrip van het aanpakken van hun grootste uitdagingen en het bereiken van de SDG's;
- b) het ondersteunen van en samenwerken met Groenland bij de aanpak van zijn belangrijkste uitdagingen, in het bijzonder door het onderwijsniveau op te krikken en de capaciteit van het Groenlandse bestuur te versterken om nationaal beleid uit te werken en uit te voeren; en
- c) het bevorderen van de duurzame ontwikkeling van strategische sectoren – waaronder kritieke grondstoffen, hernieuwbare energie, beveiligde en betrouwbare digitale connectiviteit en duurzaam toerisme – in het kader van een versterkt partnerschap tussen de Europese Unie en Groenland.

1.3.3. Verwachte resultaten en gevolgen

Vermeld de gevolgen die het voorstel/initiatief zou moeten hebben op de begunstigden/doelgroepen.

De associatie dient in de eerste plaats om de belangen van de inwoners van de LGO te behartigen en hun welvaart te bevorderen, zodat zij de duurzame economische, sociale, ecologische en culturele ontwikkeling waarnaar zij streven, kunnen realiseren. Voorts moet de financiële bijstand die de Unie via het partnerschap verleent, een Europees perspectief voor de ontwikkeling van de LGO blijven bieden

en de nauwe en langdurige banden tussen de Unie en de LGO blijven versterken. Daarnaast moet de associatie de positie van de LGO als geavanceerde voorposten van de Unie blijven versterken, op basis van de waarden en geschiedenis die de partners gemeen hebben, en tegelijkertijd positief bijdragen tot hun integratie en samenwerking met regionale en internationale partners.

1.3.4. *Prestatie-indicatoren*

Vermeld de indicatoren voor de monitoring van de voortgang en de beoordeling van de resultaten.

Voor de monitoring van de voortgang en de beoordeling van de resultaten van dit programma zullen de in Verordening (EU, Euratom) .../... (prestatieverordening) bedoelde gemeenschappelijke indicatoren worden toegepast als output- en resultaatindicatoren.

1.4. **Het voorstel/initiatief betreft:**

- een nieuwe actie
- een nieuwe actie na een proefproject/voorbereidende actie¹
- de verlenging van een bestaande actie
- de samenvoeging of ombuiging van een of meer acties naar een andere/een nieuwe actie

1.5. **Motivering van het voorstel/initiatief**

1.5.1. *Behoeften waarin op korte of lange termijn moet worden voorzien, met een gedetailleerd tijdschema voor de uitrol van het initiatief*

De langetermijndoelstelling van het besluit is het bevorderen van de economische en sociale ontwikkeling van de LGO en het tot stand brengen van nauwe economische betrekkingen tussen hen en de Unie in haar geheel. Met de associatie wordt dit op de korte termijn nagestreefd door versterking van het concurrentievermogen van de LGO, vergroting van de veerkracht van de LGO, vermindering van de kwetsbaarheid van economie en milieu, en stimulering van de samenwerking tussen hen onderling en met andere partners.

1.5.2. *Toegevoegde waarde van de deelname van de EU (deze kan het resultaat zijn van verschillende factoren, bv. coördinatiewinst, rechtszekerheid, grotere doeltreffendheid of complementariteit). Voor de toepassing van dit punt wordt onder "toegevoegde waarde van de deelname van de EU" verstaan de waarde die het optreden van de Unie oplevert boven op de waarde die door een optreden van alleen de lidstaten zou zijn gecreëerd.*

Redenen voor optreden op EU-niveau (*ex-ante*)

De LGO zijn sinds de inwerkingtreding van het Verdrag van Rome (deel IV VWEU) in 1958 geassocieerd met de Europese Unie. De associatie van de LGO met de Unie vloeit voort uit de constitutionele betrekkingen die deze landen en gebieden hebben met drie lidstaten: Denemarken, Frankrijk en Nederland. De LGO maken geen deel uit van het grondgebied van de Unie of van de interne markt en zijn ook niet gebonden door het EU-*acquis*. Daarnaast worden LGO in de meeste gevallen met

¹ Als bedoeld in artikel 58, lid 2, punt a) of b), van het Financieel Reglement.

specifieke uitdagingen geconfronteerd als gevolg van hun omvang, locatie, afgelegen ligging en smalle economische basis.

In de tussentijdse evaluatie van de externe financieringsinstrumenten van de Commissie werd DOAG geschikt geacht voor het beoogde doel. Het leidende beginsel moet zijn dat wat goed werkt, behouden blijft.

Met het gewijzigde DOAG zal derhalve worden doorgedaan met het bevorderen van wederkerige betrekkingen die zijn gericht op wederzijds voordelige samenwerking met de LGO en waarin bijzondere nadruk wordt gelegd op prioriteiten die voor hen van belang zijn, zoals de versterking van hun concurrentievermogen, de vergroting van hun veerkracht en de vermindering van hun kwetsbaarheid, en de bevordering van de samenwerking tussen de LGO en hun regionale, Europese en internationale partners.

De EU voegt waarde toe door middel van stabiele financiering, flexibele instrumenten en technische expertise, met name op gebieden als klimaatactie, concurrentievermogen, regionale integratie en voedselzekerheid.

Tegen deze achtergrond zal de EU haar betrekkingen met de LGO voortzetten door via het gewijzigde DOAG en het MFK 2028-2034 territoriale/bilaterale en regionale programma's te financieren.

Bovendien biedt het wereldwijde netwerk van delegaties van de EU voortdurend inzicht in de lokale behoeften en dynamiek, waardoor middelen waar nodig kunnen worden overgeheveld en samen met de lidstaten responsieve en aanvullende acties kunnen worden ondernomen. Dit versterkt de politieke dialoog en de samenwerking, die steeds meer plaatsvindt via gezamenlijke programmering met de lidstaten.

De EU kan de activiteiten van de lidstaten ook aanvullen in potentieel gevaarlijke situaties of bij bijzonder dure interventies, zoals de door klimaatverandering verergerde crises waarmee de LGO regelmatig worden geconfronteerd.

Ten slotte wordt het DOAG vastgesteld via een bijzondere wetgevingsprocedure, waardoor de vaststelling ervan als onderdeel van "Europa in de wereld", waarvoor de gewone wetgevingsprocedure geldt, uitgesloten is.

Verwachte toegevoegde waarde EU (*ex-post*).

Gezien de huidige prioriteiten van de Commissie en de mondiale geopolitieke context, moeten de samenwerking en partnerschappen worden afgestemd op de bredere geopolitieke ambities van de EU. Dit betekent met name dat kunstmatige geografische scheidslijnen die het nastreven van mondiale en geopolitieke invloed in de regio's belemmeren, moeten worden weggenomen.

Met de wijziging van het DOAG wordt daarom beoogd het besluit flexibeler te maken en tegelijkertijd de samenhang te verbeteren bij de verlening van financiële steun van de EU aan regio's wereldwijd, en ervoor te zorgen dat de LGO desbetreffende EU-programma's en -instrumenten voor extern optreden beter kunnen benutten, met als doel de bevordering van een hoger niveau van complementariteit van de acties in het kader van de Global Gateway en een sterkere integratie van de LGO in de regionale samenwerking van de EU.

1.5.3. Nuttige ervaring die bij soortgelijke activiteiten in het verleden is opgedaan

DOAG consolideert voorheen van elkaar gescheiden instrumenten die betrekking hebben op de LGO (het besluit betreffende de associatie van de landen en gebieden

overzee en het Groenlandbesluit), zodat de architectuur van het externe optreden van de EU wordt gestroomlijnd en de algehele samenhang wordt verbeterd. Bij het besluit wordt voor het eerst een enkelvoudig, uniform instrument in het leven geroepen dat uit de EU-begroting wordt gefinancierd en van toepassing is op alle LGO van de EU. Opmerkelijk is dat DOAG geen einddatum heeft (behalve voor het financieringsprogramma, dat is gekoppeld aan de looptijd van het MFK 2021-2027), hetgeen noodzakelijk is gezien het langetermijnkarakter van de economische en handelsbepalingen die van toepassing zijn op de LGO.

Door een clause op te nemen waarin wordt verwezen naar “NDICI — Europa in de wereld” voor de uitvoering van samenwerking, is de afstemming op andere Europese financieringsinstrumenten bovendien aanzienlijk verbeterd. DOAG werd voor het beoogde doel geschikt geacht en in het beginstadium van de toepassing ervan zijn positieve synergieën zichtbaar tussen geografische en thematische financieringsstromen, hetgeen duidt op een hoger niveau van integratie en complementariteit binnen het EU-kader voor ontwikkelingssamenwerking.

Het gewijzigde DOAG zal deze koers naar verwachting voortzetten.

1.5.4. Verenigbaarheid met het meerjarig financieel kader en eventuele synergie met andere passende instrumenten

Met het gewijzigde DOAG wordt gestreefd naar volledige complementariteit met de meest relevante wetgevingshandelingen voor de periode na 2027, in het bijzonder:

“Europa in de wereld” — om samenhang en doeltreffendheid te waarborgen, zullen voor het wijzigingsbesluit, tenzij anders bepaald, de bepalingen inzake uitvoering, evaluatie en monitoring van “Europa in de wereld” worden toegepast;

andere EU-beleidslijnen en -programma's: de LGO blijven in aanmerking komen voor alle beleidsmaatregelen en programma's van de EU, tenzij in de desbetreffende verordeningen anders is bepaald.

1.5.5. Beoordeling van de verschillende beschikbare financieringsopties, waaronder mogelijkheden voor herschikking

n.v.t.

1.6. Duur en financiële gevolgen van het voorstel/initiatief

beperkte geldigheidsduur

- van kracht vanaf [DD/MM]JJJJ tot en met [DD/MM]JJJJ
- financiële gevolgen vanaf JJJJ tot en met JJJJ voor vastleggingskredieten en vanaf JJJJ tot en met JJJJ voor betalingskredieten.

onbeperkte geldigheidsduur

- Uitvoering met een opstartperiode vanaf JJJJ tot en met JJJJ,
- gevolgd door een volledige uitvoering.

1.7. Wijzen van uitvoering van de begroting

Direct beheer door de Commissie

- door haar diensten, waaronder het personeel in de delegaties van de Unie
- door de uitvoerende agentschappen

Gedeeld beheer met de lidstaten

Indirect beheer door begrotingsuitvoeringstaken toe te vertrouwen aan:

- derde landen of de door hen aangewezen organen
- internationale organisaties en hun agentschappen (geef aan welke)
- de Europese Investeringsbank en het Europees Investeringsfonds
- de in de artikelen 70 en 71 van het Financieel Reglement bedoelde organen
- publiekrechtelijke organen
- privaatrechtelijke organen met een openbaardienstverleningstaak, voor zover zij zijn voorzien van voldoende financiële garanties
- privaatrechtelijke organen van een lidstaat, waaraan de uitvoering van een publiek-privaat partnerschap is toevertrouwd en die zijn voorzien van voldoende financiële garanties
- organen waaraan of personen aan wie de uitvoering van specifieke maatregelen op het gebied van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid in het kader van titel V van het Verdrag betreffende de Europese Unie is toevertrouwd en die worden genoemd in de betrokken basishandeling
- in een lidstaat gevestigde organen die onder het privaatrecht van een lidstaat of onder het Unierecht vallen en die in aanmerking komen om overeenkomstig sectorspecifieke regelgeving te worden belast met de uitvoering van middelen van de Unie of begrotingsgaranties, voor zover dergelijke organen onder zeggenschap staan van publiekrechtelijke organen of privaatrechtelijke organen met een openbaardienstverleningstaak, en beschikken over voldoende financiële garanties in de vorm van hoofdelijke aansprakelijkheid van de controlerende organen of gelijkwaardige financiële garanties, die voor elke actie beperkt kunnen blijven tot het maximumbedrag van de steun van de Unie.

Opmerkingen

Voor externe uitgaven moeten alle beschikbare beheersvormen kunnen worden gebruikt, naargelang van de noodzaak en zoals bepaald tijdens de uitvoering.

2. BEHEERSMAATREGELEN

2.1. Regels inzake monitoring en rapportage

Uiterlijk vier jaar na aanvang van de uitvoering van het programma publiceert de Commissie overeenkomstig Verordening (EU, Euratom) .../... (prestatieverordening) een uitvoeringsverslag om de vooruitgang te beoordelen die is geboekt bij de verwezenlijking van de doelstellingen ervan. Uiterlijk drie jaar na afloop van de MFK-periode zal de Commissie een evaluatie uitvoeren om de doeltreffendheid, doelmatigheid, relevantie, samenhang en de toegevoegde waarde voor de Unie van het programma te beoordelen.

2.2. Beheers- en controlesystemen

2.2.1. *Rechtvaardiging van de voorgestelde wijzen van uitvoering van de begroting, uitvoeringsmechanismen voor financiering, betalingsvoorwaarden en controlestrategie*

Wijzen van uitvoering van de begroting

Wat de wijzen van beheer betreft, worden geen fundamentele wijzigingen overwogen, en de ervaring die is opgedaan door de diensten van de Commissie en de uitvoerende actoren in het kader van de voorafgaande programma's, zal bijdragen tot betere resultaten in de toekomst.

De maatregelen die in het kader van dit besluit zullen worden gefinancierd, worden uitgevoerd onder direct beheer door de Commissie vanuit de centrale diensten en/of via de delegaties van de Unie en onder indirect beheer door een van de in artikel 62, lid 1, eerste alinea, punt c), van het nieuwe Financieel Reglement genoemde entiteiten teneinde de doelstellingen van de verordening beter te bereiken.

Entiteiten die bij indirect beheer betrokken zijn, moeten overeenkomstig artikel 157 van het nieuwe Financieel Reglement de financiële belangen van de Unie op hetzelfde niveau beschermen als onder direct beheer van de Commissie. Vooraf wordt een pijlerbeoordeling uitgevoerd van de systemen en procedures van deze entiteiten, overeenkomstig het evenredigheidsbeginsel en rekening houdend met de aard van de actie en de daaraan verbonden financiële risico's. Wanneer dat noodzakelijk is voor de uitvoering of wanneer voorbehouden zijn gemaakt in jaarlijkse activiteitenverslagen, worden actieplannen met gerichte risicobeperkende maatregelen opgesteld en uitgevoerd. Voorts kunnen passende toezichtmaatregelen die door de Commissie worden opgelegd, de uitvoering begeleiden. Het proces voor interne controle/beheer is erop gericht redelijke zekerheid te bieden wat betreft de verwezenlijking van de doelstellingen met betrekking tot de doeltreffendheid en efficiëntie van de verrichtingen, de betrouwbaarheid van de financiële verslaglegging en de naleving van de toepasselijke wetgeving en procedures.

Doeltreffendheid en efficiëntie

Om de doeltreffendheid en efficiëntie van de verrichtingen te waarborgen (en om het hoge risico waarmee de externe bijstand gepaard gaat, te verminderen), passen de uitvoerende diensten voor alle instrumenten, naast alle onderdelen van het voor de hele Commissie geldige strategische beleids- en planningsproces, haar interne audits en andere voorschriften in de context van haar kader voor interne controle, een specifiek op het betrokken instrument toegesneden beheerskader toe, dat onder meer het volgende inhoudt:

- gedecentraliseerd beheer van het merendeel van de externe steun door EU-delegaties ter plekke;
- een duidelijke en geformaliseerde financiële verantwoordelijkheidsketen (vanaf de gedelegeerde ordonnateur (de directeur-generaal)) door middel van subdelegatie van verantwoordelijkheid door de subgedelegeerde ordonnateur (directeur) van de centrale diensten aan het hoofd van de delegatie;
- regelmatige rapportage door de EU-delegaties aan de centrale diensten, waaronder een jaarlijkse betrouwbaarheidsverklaring door het hoofd van de delegatie;
- een substantieel opleidingsprogramma voor personeel van zowel de centrale diensten als de delegatie;
- aanzienlijke steun aan en begeleiding van de delegatie door de centrale diensten (ook via internet);
- regelmatige controlebezoeken aan delegaties om de drie à zes jaar;
- een methode voor het beheer van de programma- en projectcyclus die onder meer het volgende behelst: kwalitatief hoogwaardige ondersteuningsinstrumenten voor het ontwerp van de activiteiten, de methode van uitvoering, financiële mechanismen, het beheersysteem, beoordeling en selectie van eventuele partners bij de uitvoering; programma- en projectbeheer, monitoring- en rapportage-instrumenten voor een effectieve uitvoering, met inbegrip van regelmatige externe projectcontroles ter plekke; degelijke evaluatie- en auditcomponenten. Er zal worden gestreefd naar vereenvoudiging door, waar passend en haalbaar, meer gebruik te maken van vereenvoudigde kostenopties. Naargelang van de onderliggende risico's worden gedifferentieerde controles toegepast.

Financiële verslaglegging en boekhouding

De uitvoerende diensten zullen de strengste normen inzake boekhouding en financiële verslaglegging blijven toepassen, waarbij gebruik zal worden gemaakt van het centrale financiële systeem van de Commissie (SUMMA) en van specifieke tools voor de externe financieringsinstrumenten, zoals OPSYS.

De controlemethoden met betrekking tot de naleving van de toepasselijke wetgeving en procedures worden omschreven in punt 2.3 (maatregelen ter voorkoming van fraude en onregelmatigheden).

2.2.2. *Informatie over de vastgestelde risico's en het systeem of de systemen voor interne controle die zijn opgezet om die risico's te beperken*

De operationele omgeving voor samenwerking in het kader van dit instrument wordt gekenmerkt door het risico dat de doelstellingen van het instrument niet worden behaald, dat de financiële middelen suboptimaal worden beheerd en/of dat niet aan de toepasselijke voorschriften wordt voldaan (fouten inzake wettigheid en regelmatigheid), te wijten aan het volgende:

- economische en politieke instabiliteit, en natuurrampen en extreme klimaatverschijnselen die kunnen leiden tot moeilijkheden en vertragingen bij de ontwikkeling en uitvoering van activiteiten, met name in kwetsbare staten;
- beperkte institutionele en administratieve capaciteit in partnerlanden die tot moeilijkheden en vertragingen kan leiden bij de ontwikkeling en uitvoering van activiteiten;
- vanwege de geografische verspreiding van interventies (over vele landen, gebieden en regio's) kan de monitoring — met name de follow-up ter plekke — problemen van logistieke aard opleveren of zeer veel middelen vergen;
- de verscheidenheid van potentiële partners of begunstigden met hun uiteenlopende systemen voor interne controle en capaciteiten kunnen tot versnippering leiden, waardoor de doeltreffendheid en efficiëntie van de middelen die de Commissie voor de ondersteuning van en monitoring op de uitvoering kan inzetten, worden verminderd;
- beperkte beschikbaarheid van kwalitatieve en kwantitatieve gegevens over de resultaten en het effect van de uitvoering van externe hulpverlening in de partnerlanden kan afbreuk doen aan het vermogen van de Commissie om verslag te doen van en verantwoording af te leggen voor de resultaten.

Om het risico op financiële fouten te beperken, zal de Commissie passende controles voor- en achteraf uitvoeren. Indien mogelijk en toepasbaar zullen systeemaudits fungeren als instrument om de onderliggende oorzaken van fouten in de controlesystemen van de entiteiten op te sporen en de nodige risicobeperkende maatregelen in gang te zetten.

Om fouten, tekortkomingen bij het beheer en onregelmatigheden doeltreffender te voorkomen, zet de Commissie bovendien een systeem op voor een permanente, gerichte risicobeoordeling op contract- en entiteitsniveau. Er zijn belangrijke factoren vastgesteld die de kans op een hoog foutenpercentage verhogen en een goed financieel beheer belemmeren, met name in verband met historische gegevens van eerdere controles en monitoringactiviteiten, en deze zijn samengevoegd op een dashboard voor risicoprofilering. Dit dashboard zal een belangrijk instrument zijn om toekomstige controles, monitoringactiviteiten en andere vormen van risicobeheersing gericht uit te voeren en zo de kans op fouten, tekortkomingen bij het beheer en onregelmatigheden op zinvolle wijze te beperken.

Gezien de hoge risico's, moeten de systemen anticiperen op een aanzienlijk aantal mogelijke nalevingsfouten in transacties en moet een groot aantal preventie-, detectie- en correctiemogelijkheden zo vroeg mogelijk voor of tijdens het betalingsproces worden ingebouwd. Dit betekent in de praktijk dat voor nalevingscontroles vooral gebruikgemaakt zal worden van significante voorafgaande controles op meerjarenbasis door zowel externe auditoren als medewerkers van de Commissie ter plaatse, voorafgaand aan definitieve betalingen

voor projecten (terwijl er ook nog een aantal audits achteraf zullen plaatsvinden), hetgeen aanzienlijk verder gaat dan de op grond van het Financieel Reglement vereiste financiële waarborgen. Dit kader omvat:

- voorafgaande transactiecontroles door medewerkers van de Commissie;
- audits en controles (zowel verplichte als risicogebaseerde), onder meer door de Europese Rekenkamer;
- (risicogebaseerde) controles achteraf en terugvordering.

2.2.3. *Raming en motivering van de kosteneffectiviteit van de controles (verhouding tussen de controlekosten en de waarde van de desbetreffende financiële middelen) en evaluatie van het verwachte foutenrisico (bij betaling en bij afsluiting)*

De kosten voor interne controle/beheer die zijn ingepland voor de totale (operationele en administratieve) vastleggingen in de uit de algemene begroting van de EU voor de periode 2028-2034 gefinancierde uitgavenportefeuille, hebben alleen betrekking op de kosten van de Commissie, en niet op de kosten van de lidstaten of de met de uitvoering belaste entiteiten. De met de uitvoering belaste entiteiten mogen tot 7 % aan administratieve kosten inhouden, die gedeeltelijk zouden kunnen worden gebruikt voor controles. Bij de raming van deze beheerskosten is rekening gehouden met het voltallige personeel van de centrale diensten en de delegaties, infrastructuur, reizen, scholing, monitoring, evaluatie en auditcontracten (met inbegrip van audits in opdracht van de begunstigden).

Hoewel verdere inspanningen worden ondernomen ter verbetering van de aard en de doelgerichtheid van de beheersactiviteiten en nalevingscontroles ten opzichte van de portefeuille, zijn deze kosten over het algemeen onvermijdelijk wil men de doelstellingen van de instrumenten met een minimaal risico van niet-naleving (een foutenpercentage van minder dan 2 % op jaarbasis) effectief en efficiënt verwezenlijken. Dit risico is duidelijk lager dan het zou zijn indien de interne controles op dit door grote risico's gekenmerkte gebied zouden worden gestaakt of beperkt.

De doelstelling is om voor dit instrument een risico van niet-naleving (risico bij betaling/foutenpercentage) te realiseren dat niet hoger is dan het percentage dat in het verleden is bereikt, en om het restrisico (risico bij afsluiting, geraamd op meerjarenbasis na uitvoering van alle controles en correcties voor alle gesloten contracten) op jaarbasis onder de 2 % te houden. Indien zwakke punten worden geconstateerd, worden gerichte corrigerende maatregelen uitgevoerd teneinde minimumfoutenpercentages te garanderen.

2.3. Maatregelen ter voorkoming van fraude en onregelmatigheden

Er worden geen fundamentele wijzigingen overwogen in de maatregelen ter voorkoming van fraude en onregelmatigheden, en de ervaring die is opgedaan door de diensten van de Commissie en de uitvoerende actoren in het kader van de voorafgaande programma's, zal bijdragen tot betere resultaten in de toekomst. Het nalevingskader bestaat onder andere uit de volgende, materiële componenten:

Preventieve maatregelen

- verplichte basisopleiding over fraudekwesities voor met beheer van steun belast personeel en financiële controleurs;
- begeleiding (ook via internet), onder andere via bestaande procedurehandleidingen zoals de INTPA-Companion, de Praktijkgids inzake contractprocedures voor externe acties van de EU en de Financial Management Toolkit (voor uitvoerende partners);
- voorafgaande beoordeling om te waarborgen dat de autoriteiten die de desbetreffende middelen beheren in het kader van gezamenlijk en gedecentraliseerd beheer, passende fraudebestrijdingsmaatregelen treffen om fraude bij het beheer van middelen van de Unie te voorkomen en op te sporen;
- voorafgaande inventarisatie van de in het partnerland toegepaste fraudebestrijdingsmaatregelen als onderdeel van de toetsing aan het subsidiabiliteitscriterium inzake het beheer van overheidsmiddelen voor het ontvangen van begrotingssteun (d.w.z. actieve bestrijding van fraude en corruptie, adequate toezichtinstanties, voldoende justitiële capaciteit en doeltreffende respons- en sanctiemechanismen);
- doeltreffende fraudebestrijdingsmechanismen om fraude, corruptie en andere onwettige activiteiten die de financiële belangen van de Unie schaden, waaronder cyberaanvallen, te voorkomen en op te sporen.

Opsporings- en corrigerende maatregelen

- opschorting van de EU-financiering in het geval van ernstige fraude, waartoe ook wordt gerekend wijdverspreide corruptie, totdat de autoriteiten de nodige maatregelen hebben getroffen om dergelijke fraude in de toekomst te corrigeren en te voorkomen;
- systeem voor vroegtijdige opsporing en uitsluiting (EDES);
- opschorting/beëindiging van contract;

fraudebestrijdingsstrategieën van de betrokken diensten, afgestemd op de doelstellingen en prioriteiten van de fraudebestrijdingsstrategie van de Commissie (CAFS) en het bijbehorende actieplan, om te waarborgen dat in de systemen die worden gebruikt voor de besteding van EU-middelen in derde landen, relevante gegevens kunnen worden opgevraagd om deze te gebruiken voor de beoordeling en het beheer van frauderisico's (bv. dubbele financiering, inflatie van kosten, gemanipuleerde aanbestedingsprocedures, belangenconflicten en collusie); en, indien nodig, kunnen op netwerken gebaseerde groepen en passende IT-/digitale instrumenten die zijn gericht op vroegtijdige opsporing en voorkoming van frauderisico's en fraudegevallen in de context van de externe hulpverlening, worden opgezet.

3. GERAAMDE FINANCIËLE GEVOLGEN VAN HET VOORSTEL/INITIATIEF

3.1. Rubrieken van het meerjarig financieel kader en betrokken begrotingsonderdelen voor uitgaven

- Te creëren nieuwe begrotingsonderdelen

Rubriek van het meerjarig financieel kader	Begrotingsonderdeel	Soort uitgave
	Nummer	GK/NGK
3	<u>08 01 02 —</u> <u>Ondersteunende uitgaven</u> <u>voor landen en gebieden</u> <u>overzee</u>	<u>NGK</u>
3	<u>08 03 01 — Alle landen</u> <u>en gebieden overzee</u>	<u>GK</u>
3	<u>08 03 02 — Landen en</u> <u>gebieden overzee met</u> <u>uitzondering van</u> <u>Groenland</u>	<u>GK</u>
3	<u>08 03 03 — Groenland</u>	<u>GK</u>
3	<u>08 03 99 — Voltooiing</u> <u>van bestaande</u> <u>programma's en</u> <u>activiteiten</u>	<u>GK</u>

Geraamde financiële gevolgen van het voorstel inzake kredieten

3.2.1. Samenvatting van de geraamde gevolgen voor de beleidskredieten

- Voor het voorstel/initiatief zijn geen beleidskredieten nodig

- Voor het voorstel/initiatief zijn beleidskredieten nodig, zoals hieronder nader wordt beschreven

3.2.1.1. Kredieten uit goedgekeurde begroting

in miljoenen euro's (tot op drie decimalen)

Rubriek van het meerjarig financieel kader	Nummer	3
---	--------	---

			TOTAAL MFK 2028-2034
Beleidskredieten			
08 03 01 — Alle landen en gebieden overzee	Vastleggingen	(1a)	44
	Betalingen	(2a)	p.m.
08 03 02 — Landen en gebieden overzee met uitzondering van Groenland	Vastleggingen	(1b)	425
	Betalingen	(2b)	p.m.
08 03 03 — Groenland	Vastleggingen	(1c)	530
	Betalingen	(2c)	p.m.
Uit het budget van specifieke programma's gefinancierde administratieve kredieten¹			
08 01 02 — Ondersteunende uitgaven voor landen en gebieden overzee		(3)	p.m.
TOTAAL kredieten	Vastleggingen	=1a+1b+1c+3	999
	Betalingen	=2a+2b+2c+3	p.m.

¹ Technische en/of administratieve bijstand en uitgaven ter ondersteuning van de uitvoering van programma's en/of acties van de EU (vroegere "BA"-onderdelen), onderzoek onder contract, eigen onderzoek.

			TOTAAL MFK 2028- 2034
TOTAAL beleidskredieten	Vastleggingen	(4)	p.m.
	Betalingen	(5)	p.m.
TOTAAL uit het budget van specifieke programma's gefinancierde administratieve kredieten		(6)	p.m.
TOTAAL kredieten onder RUBRIEK 3 van het meerjarig financieel kader	Vastleggingen	=4+6	999
	Betalingen	=5+6	p.m.

Rubriek van het meerjarig financieel kader	4	“Administratieve uitgaven” ²
---	---	---

DG: INTPA		Jaar 2028	Jaar 2029	Jaar 2030	Jaar 2031	Jaar 2032	Jaar 2033	Jaar 2034	TOTAAL MFK 2028-2034
Personele middelen		2,240	2,240	2,240	2,240	2,240	2,240	2,240	15,680
Andere administratieve uitgaven		0,201	0,201	0,201	0,201	0,201	0,201	0,201	1,407
TOTAAL DG <.....>	Kredieten	2,441	2,441	2,441	2,441	2,441	2,441	2,441	17,087

² De benodigde kredieten moeten worden bepaald aan de hand van de gemiddelde jaarlijkse kostencijfers die beschikbaar zijn op de desbetreffende BUDGpedia-webpagina.

TOTAAL kredieten onder RUBRIEK 4 van het meerjarig financieel kader	(totaal vastleggingen = totaal betalingen)	2,441	2,441	2,441	2,441	2,441	2,441	2,441	17,087
--	--	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------

in miljoenen euro's (tot op drie decimalen)

		Jaar 2028	Jaar 2029	Jaar 2030	Jaar 2031	Jaar 2032	Jaar 2033	Jaar 2034	TOTAAL MFK 2028-2034
TOTAAL kredieten onder de RUBRIEKEN 1 tot en met 4	Vastleggingen	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
van het meerjarig financieel kader	Betalingen	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

3.2.3. Samenvatting van de geraamde gevolgen voor de administratieve kredieten

- Voor het voorstel/initiatief zijn geen administratieve kredieten nodig
- Voor het voorstel/initiatief zijn administratieve kredieten nodig, zoals hieronder nader wordt beschreven

3.2.3.1. Kredieten uit goedgekeurde begroting

GOEDGEKEURDE KREDIETEN	Jaar	Jaar	Jaar	Jaar	Jaar	Jaar	Jaar	TOTAAL 2028- 2034
	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
RUBRIEK 4								
Personele middelen	2,240	2,240	2,240	2,240	2,240	2,240	2,240	15,680
Andere administratieve uitgaven ¹	0,201	0,201	0,201	0,201	0,201	0,201	0,201	1,407
Subtotaal RUBRIEK 4	2,441	2,441	2,441	2,441	2,441	2,441	2,441	17,087
Buiten RUBRIEK 4								
Personele middelen	3,040	3,040	3,040	3,040	3,040	3,040	3,040	21,280
Andere administratieve uitgaven ²	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Subtotaal buiten RUBRIEK 4	3,040	3,040	3,040	3,040	3,040	3,040	3,040	21,280
TOTAAL								
	5,481	5,481	5,481	5,481	5,481	5,481	5,481	38,367

3.2.4. Geraamde personeelsbehoeften

- Voor het voorstel/initiatief zijn geen personele middelen nodig
- Voor het voorstel/initiatief zijn personele middelen nodig, zoals hieronder nader wordt beschreven

3.2.4.1. Gefinancierd uit goedgekeurde begroting

Raming in voltijdequivalenten (vte's)

GOEDGEKEURDE KREDIETEN	Jaar 2028	Jaar 2029	Jaar 2030	Jaar 2031	Jaar 2032	Jaar 2033	Jaar 2034
• Posten opgenomen in de lijst van het aantal ambten (ambtenaren en tijdelijke functionarissen)							
20 01 02 01 (centrale diensten en vertegenwoordigingen van de Commissie)	7	7	7	7	7	7	7
20 01 02 03 (EU-delegaties)	3	3	3	3	3	3	3
(Onderzoek onder contract)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
(Eigen onderzoek) ³	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Andere begrotingsonderdelen (te vermelden)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
• Extern personeel (in vte's)							
20 02 01 (AC, END van de "totale financiële middelen")	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
20 02 03 (AC, AL, END en JPD in de EU-delegaties)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

¹ De kredieten voor "Andere administratieve uitgaven" worden later ingevuld.

² De kredieten voor "Andere administratieve uitgaven" worden later ingevuld.

³ De personeelskosten zullen worden gefinancierd vanuit het Euratom-programma voor onderzoek en opleiding.

Admin. ondersteuning [08.01.02]	- centrale diensten	10	10	10	10	10	10	10
	- EU- delegaties	14	14	14	14	14	14	14
(AC, END — onderzoek onder contract)		p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
(AC, END — eigen onderzoek) ⁴		p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Andere begrotingsonderdelen (te vermelden) — rubriek 4		p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Andere begrotingsonderdelen (te vermelden) — buiten rubriek 4		p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
TOTAAL		34	34	34	34	34	34	34

Aantal personeelsleden dat nodig is voor de uitvoering van het voorstel (in vte's):

	Uit te voeren door bestaand personeel van de diensten van de Commissie	Uitzonderlijk aanvullend personeel*		
		Te financieren uit rubriek 4 of onderzoek	Te financieren uit BA-onderdeel	Te financieren uit vergoedingen
Personeelsformatieposten	10	p.m.	n.v.t.	p.m.
Extern personeel (AC, END, INT)	14	p.m.	10	p.m.

Beschrijving van de uit te voeren taken door:

Ambtenaren en tijdelijk personeel	Bijdragen aan de conceptualisering/definitie van EU-samenwerking en de uitvoering van de meerjarige en jaarlijkse programmering voor de landen en gebieden overzee, met inbegrip van rapportage. Begrotings- en financiële aangelegenheden, evenals audit- en evaluatieplannen volgen. Bijdragen aan beleidsdialoog. Afdelingsbeheer.
Extern personeel	Bijdragen aan de conceptualisering/definitie van de samenwerking van de EU met de LGO, met inbegrip van de politieke/beleidsdialoog en de uitvoering van de meerjarige en jaarlijkse programmering.

3.2.5. Overzicht van het geschatte effect op met digitale technologie samenhangende investeringen

TOTAAL Digitale en IT-kredieten	Jaar 2028	Jaar 2029	Jaar 2030	Jaar 2031	Jaar 2032	Jaar 2033	Jaar 2034	TOTAAL MFK 2028-2034
RUBRIEK 4								
IT-uitgaven (algemeen)	0,279	0,279	0,279	0,279	0,279	0,279	0,279	1,953
Subtotaal RUBRIEK 4	0,279	0,279	0,279	0,279	0,279	0,279	0,279	1,953
Buiten RUBRIEK 4								
IT-beleidsuitgaven	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

inzake operationele programma's									
Subtotaal buiten RUBRIEK 4	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
TOTAAL	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

3.2.6. Verenigbaarheid met het huidige meerjarig financieel kader

Het voorstel/initiatief:

- kan volledig worden gefinancierd door middel van beschikking binnen de desbetreffende rubriek van het meerjarig financieel kader (MFK)
- vereist een beroep op de niet-toegewezen marge in de desbetreffende rubriek van het MFK en/of op de speciale instrumenten zoals gedefinieerd in de MFK-verordening
- vereist een herziening van het MFK

3.2.7. Bijdragen van derden

Het voorstel/initiatief:

- voorziet niet in medefinanciering door derden
- voorziet in medefinanciering door derden, zoals hieronder wordt geraamd:

Kredieten in miljoenen euro's (tot op drie decimalen)

	Jaar 2028	Jaar 2029	Jaar 2030	Jaar 2031	Jaar 2032	Jaar 2033	Jaar 2034	Totaal
Medefinancieringsbron								
TOTAAL medegefinancierde kredieten								

3.3. Geraamde gevolgen voor de ontvangsten

- Het voorstel/initiatief heeft geen financiële gevolgen voor de ontvangsten.
- Het voorstel/initiatief heeft de hieronder beschreven financiële gevolgen:
  - voor de eigen middelen
  - voor overige ontvangsten
  - geef aan of de ontvangsten worden toegewezen aan de begrotingsonderdelen voor uitgaven

in miljoenen euro's (tot op drie decimalen)

Begrotingsonderdeel voor ontvangsten:	Voor het lopende begrotingsjaar beschikbare	Gevolgen van het voorstel/initiatief ⁵						
		Jaar 202	Jaar 202	Jaar 203	Jaar 203	Jaar 203	Jaar 203	Jaar 203

⁵ Voor traditionele eigen middelen (douanerechten en suikerheffingen) moeten nettobedragen worden vermeld, d.w.z. na aftrek van 20 % aan inningskosten.

	kredieten	8	9	0	1	2	3	4
Artikel								

Vermeld voor de toegewezen ontvangsten de betrokken begrotingsonderdelen voor uitgaven.

n.v.t.

Andere opmerkingen (bv. over de methode/formule voor de berekening van de gevolgen voor de ontvangsten of andere informatie).

n.v.t.

4. DIGITALE DIMENSIES

4.1. Voorschriften met digitale relevantie

n.v.t.

4.2. Gegevens

n.v.t.

4.3. Digitale oplossingen

De Europese Commissie is verantwoordelijk voor de ontwikkeling en het onderhoud van de digitale oplossing. Onverminderd Verordening (EU) 2016/679 draagt de Europese Commissie zorg voor de beveiliging, integriteit, authenticiteit en vertrouwelijkheid van de voor de toepassing van deze verordening verzamelde en opgeslagen gegevens.

4.4. Interoperabiliteitsbeoordeling

n.v.t.

4.5. Maatregelen ter ondersteuning van de digitale uitvoering

n.v.t.